

<p>Nazwa projektu Projekt ustawy – Prawo własności przemysłowej</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Rozwoju i Technologii</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Michał Jaros, Sekretarz Stanu w Ministerstwie Rozwoju i Technologii</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Karolina Gutkowska, główny specjalista w Wydziale Regulacji Przemysłowych w Departamencie Innowacji i Polityki Przemysłowej w Ministerstwie Rozwoju i Technologii, tel. 22 411 96 43, e-mail: karolina.gutkowska@mrit.gov.pl</p> <p>Aleksandra Jabłońska, Dyrektor Departamentu Prawnego i Orzecznictwa Urzędu Patentowego Rzeczypospolitej Polskiej, tel. 22 579 00 21, e-mail: aleksandra.jablonska@uprp.gov.pl</p>	<p>Data sporządzenia 29.06.2026</p> <p>Źródło: Prawo UE</p> <p>Nr w wykazie prac: UC81</p>
--	---

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Z aktualnych publikacji i opracowań danych statystycznych dotyczących korzystania z praw własności intelektualnej przez przedsiębiorców wynika, że w Rzeczypospolitej Polskiej podmioty gospodarcze jedynie w znikomym zakresie uczestniczą w obrocie prawami na dobrach niematerialnych przez komercyjne wykorzystanie patentów, wzorów użytkowych, praw ochronnych na znaki towarowe czy też praw z rejestracji wzorów przemysłowych (Chybowska, D., Chybowski, L., Souchkov, V. (2018). Is Poland an innovative country?. *Management Systems in Production Engineering*, 26(1), 35–41; <https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/nauka-i-technika-spoleczenstwo-informacyjne/nauka-i-technika/dzialalnosc-innowacyjna-przedsiębiorstw-w-latach-2020-2022,2,22.html>, s.89-90).

Jednocześnie w opracowywanych wskaźnikach innowacyjności liczba zgłoszeń wynalazków i wzorów przemysłowych jest wskazywana często jako jeden z głównych czynników wpływających na poziom innowacyjności, np. Global Innovation Index (GII), Bloomberg Innovation Index. Ochrona własności przemysłowej stanowi siłę napędową innowacji, niejednokrotnie będąc stymulatorem procesów innowacyjnych w gospodarce – w przedsiębiorstwach lub jednostkach naukowych. Dlatego też, coraz częściej wskazuje się na potrzebę zwiększania inwestycji w działalność innowacyjną, w szczególności działalność badawczo-rozwojową, tj. B + R, jak również konieczność strategicznego podejścia do zarządzania prawami własności intelektualnej.

Z badania przeprowadzonego przez Urząd Unii Europejskiej do spraw Własności Intelektualnej, zwany dalej „EUIPO” i Europejski Urząd Patentowy, zwany dalej „EPO” wynika, że sektory intensywnie korzystające z praw własności intelektualnej wygenerowały 30,6% wszystkich miejsc pracy w UE w okresie 2021–2023, przy czym 21,6% przypadało na branże intensywnie korzystające ze znaków towarowych, 13,1% na branże intensywnie korzystające ze wzorów, 11,8% na branże intensywnie korzystające z patentów, 6,3%. Średnio w tym okresie branże intensywnie korzystające z praw własności intelektualnej zatrudniały ponad 65 milionów Europejczyków, przy całkowitej liczbie zatrudnionych wynoszącej około 214 milionów.

Z badania wynika także, że ogółem prawie 48% PKB UE generowane jest w branżach intensywnie korzystających z praw własności intelektualnej, przy czym branże intensywnie korzystające z znaków towarowych stanowią 39,1%, branże intensywnie korzystające z wzorów przemysłowych – 16,1%, branże intensywnie korzystające z patentów – 18,4%, branże intensywnie korzystające z oznaczeń geograficznych – 0,1%. Branże intensywnie korzystające z praw własności intelektualnej są znacznie bardziej zorientowane na handel i zintegrowane globalnie niż sektory niekorzystające z praw własności intelektualnej. 76,4% importu UE stanowią towary i usługi z branż intensywnie korzystających z praw własności intelektualnej, a ich udział w eksporcie UE jest jeszcze wyższy i wynosi 78,3%, generując nadwyżkę handlową w wysokości 108 miliardów euro, przyczyniając się tym samym do utrzymania równowagi w handlu zagranicznym UE.

Branże intensywnie korzystające z praw własności intelektualnej przyciągają zdecydowaną większość inwestycji kapitału prywatnego i kapitału wysokiego ryzyka w UE. Ponad 88% całkowitego finansowania, czyli równowartość 70,7 mld euro, zostało zainwestowane w latach 2021–2023 w start-upy działające w branżach intensywnie korzystających z praw własności intelektualnej, co podkreśla znaczenie praw własności intelektualnej we wspieraniu innowacji i wzrostu.

W Polsce sektory intensywnie korzystające z praw własności intelektualnej produkują 41,2% PKB, tym samym polska gospodarka plasuje się poniżej przeciętnej unijnej, która wynosi 47,9%, przy czym w przypadku patentów jest to 16,8% (średnia UE 18,4%), znaków towarowych jest to 32,7% (średnia UE 39,1%), wzorów przemysłowych jest to 16,6%

(średnia UE 16,1%)¹.

Stąd też bardzo istotnym jest tworzenie warunków sprzyjających ochronie i wdrażaniu innowacyjnych rozwiązań, ustanowienie rozwiązań mających na celu usuwanie barier administracyjnych, usprawnienie dostępu do oferowanych usług i wprowadzenie działań na rzecz bardziej przyjaznego otoczenia prawno-instytucjonalnego dla biznesu. Efektywne i optymalne korzystanie z systemu własności przemysłowej osiąga się m. in. dzięki odpowiednim regulacjom prawnym, sprzyjającym szybkiemu uzyskiwaniu ochrony na rozwiązania innowacyjne. W konsekwencji prowadzi to do zwiększenia pewności obrotu gospodarczego.

Zjawisko to potwierdzają liczne badania i specjalistyczne publikacje dotyczące innowacyjności. Wcześniejsze próby ograniczenia barier regulacyjnych związanych z ochroną rozwiązań innowacyjnych nie przyniosły wystarczających rezultatów. Niepewność prawa i asymetria informacji na temat „reguł gry”, które mogą być wywołane zbyt złożonymi i/lub zbyt często (także częściowo) modyfikowanymi ramami prawnymi, mogą wpływać na działalność innowacyjną i korzystanie z praw własności intelektualnej (Lerner, J. (2009). The empirical impact of intellectual property rights on innovation: Puzzles and clues. *American Economic Review*, 99(2), 343–48; Bhattacharya, U., Hsu, P. H., Tian, X., & Xu, Y. (2017). What affects innovation more: Policy or policy uncertainty? *Journal of Financial and Quantitative Analysis*, 52(5), 1869–1901). Wyrównanie szans i całościowe podejście do zmian pomaga wszystkim podmiotom gospodarczym wdrażać innowacje oraz konkurować na równych zasadach, przyczyniając się w ten sposób do wspierania działalności innowacyjnej i przedsiębiorczości, w tym również mikro- i małych przedsiębiorstw.

Obowiązująca ustawa z dnia 30 czerwca 2000 r. – Prawo własności przemysłowej (Dz. U. z 2023 r. poz. 1170), zwana dalej „p.w.p.”, była nowelizowana już ponad 20-krotnie, przez co stała się nieczytelna zarówno dla użytkowników systemu ochrony własności przemysłowej, jak i potencjalnych podmiotów zainteresowanych uzyskaniem takiej ochrony. To z kolei wywołuje liczne wątpliwości interpretacyjne, co przekłada się na coraz większą niepewność prawną.

Obecne przepisy p.w.p. nie pozwalają również na przeprowadzenie szybszej i odformalizowanej procedury, która będzie bardziej przyjazna dla przedsiębiorców, co jest szczególnie istotne w kontekście licznych negatywnych skutków niedawnej epidemii, trwającej wojny na Ukrainie i ogólnie niepewnej sytuacji polityczno-gospodarczej na świecie.

Na gruncie przepisów p.w.p. wciąż pozostają obszary, w których odpowiednie zmiany i dalsza harmonizacja z regulacjami unijnymi mogłyby mieć korzystny wpływ na konkurencyjność i wzrost gospodarczy. Obecny system prawny w zakresie własności przemysłowej również z trudem nadąża za wyzwaniem i potrzebami nowoczesnej i szybko rozwijającej się gospodarki. Dlatego też, należy zastąpić obecnie obowiązujące przepisy p.w.p. nową regulacją prawną.

Konieczne jest implementowanie dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/2823 w sprawie prawnej ochrony wzorów przemysłowych z dnia 23 października 2024 r. (Dz. Urz. UE L 2024/2823, 18.11.2024 r., str. 1, zwanej dalej „dyrektywą 2024/2823”) oraz uporządkowanie i usystematyzowanie całości regulacji w zakresie własności przemysłowej oraz wprowadzenie zmian o charakterze legislacyjnym. W tym zakresie należy zwrócić uwagę na najważniejsze problemy wymagające podjęcia działań w poszczególnych obszarach:

- 1) w zakresie wynalazków – niektóre przepisy w dotychczasowym stanie prawnym wciąż budzą wątpliwości lub wywołują trudności interpretacyjne. Konieczne jest zatem uzupełnienie pojawiających się luk prawnych, w szczególności w ramach zgłoszenia wydzielonego. Obecny około 9-miesięczny czas oczekiwania na sporządzenie przez Urząd Patentowy Rzeczypospolitej Polskiej, zwany dalej „UP RP” sprawozdania o stanie techniki może mieć znaczący wpływ na strategię dotyczącą tego zgłoszenia, np. w kwestii podjęcia decyzji o rozszerzeniu zgłoszenia na inne kraje.
Istotne są także trudności w skutecznym stosowaniu przepisów dotyczących różnych praw własności przemysłowej z uwagi na ich umiejscowienie w różnych aktach prawnych – w tym m.in. odnosi się to do patentu europejskiego, uregulowanego w ustawie z dnia 14 marca 2003 r. o dokonywaniu europejskich zgłoszeń patentowych oraz skutkach patentu europejskiego w Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2016 r. poz. 2);
- 2) w zakresie wzorów użytkowych jednym z głównych problemów jest dość długi czas ich rozpatrywania. Zgłoszenia wzorów użytkowych są publikowane po upływie 18 miesięcy od daty zgłoszenia. Obecna procedura jest długotrwała, a średni czas rozpatrywania zgłoszeń wzorów użytkowych wynosi prawie ponad 2 lata (w 2025 roku – 27 miesięcy, w pierwszym kwartale 2026 roku było to 29,8 miesiąca) co jest niekorzystne z uwagi na fakt, że czas trwania ochrony wzoru użytkowego wynosi 10 lat od daty dokonania zgłoszenia;
- 3) w zakresie wzorów przemysłowych konieczna jest implementacja dyrektywy 2024/2823, która przeformułowała

¹ <https://www.euipo.europa.eu/en/publications/ip-and-innovation-in-european-sectors>

zasady ochrony wzorów przemysłowych m.in. zmieniając definicję wzoru przemysłowego, modyfikując warunki ochrony wzoru przemysłowego oraz zakres ochrony wynikającej z prawa z rejestracji, w tym klauzulę napraw. Zmianie uległy także przepisy określające przesłanki unieważnienia prawa z rejestracji;

- 4) zauważalny jest również brak usystematyzowania przepisów w zakresie znaków towarowych z uwagi na częste nowelizacje p.w.p. oraz powielanie niektórych przepisów. Procedura udzielenia prawa ochronnego na znak towarowy powinna być bardziej elastyczna i dostosowana do szybko zmieniających się warunków gospodarczych. Ważnym czynnikiem jest czas rozpatrywania zgłoszenia, który obecnie jest wydłużony m.in. przez:
- a) każdorazowe wyznaczanie 2-miesięcznego okresu na polubowne załatwienie sprawy w przypadku wniesienia sprzeciwu,
 - b) udzielanie prawa ochronnego na znak towarowy pod warunkiem wniesienia opłaty za ochronę.

Utrudnione jest również zgłaszanie znaku towarowego przez kilka działających wspólnie podmiotów, ponieważ wymaga każdorazowego przedstawienia regulaminu wspólnego prawa ochronnego, co w rezultacie znacząco wydłuża procedurę rejestracji tego znaku. Ponadto dopuszczalność zgłaszania opisowych znaków certyfikacyjnych rodzi problemy w obrocie gospodarczym z uwagi na nieograniczoną w czasie monopolizację nazw wskazujących na pochodzenie towaru z danego regionu geograficznego. W dotychczasowych przepisach p.w.p. jest widoczne również dublowanie regulacji dotyczących znaków międzynarodowych z przepisami międzynarodowymi – Porozumieniem madryckim o międzynarodowej rejestracji znaków z dnia 14 kwietnia 1891 r., zrewidowanym w Brukseli dnia 14 grudnia 1900 r., w Waszyngtonie dnia 2 czerwca 1911 r., w Hadze dnia 6 listopada 1925 r., w Londynie dnia 2 czerwca 1934 r., w Nicei dnia 15 czerwca 1957 r. i w Sztokholmie dnia 14 lipca 1967 r. oraz zmienione dnia 2 października 1979 r. (Dz. U. z 1993 r. poz. 514) i Protokołem do Porozumienia madryckiego o międzynarodowej rejestracji znaków, sporządzony w Madrycie dnia 27 czerwca 1898 r. (Dz. U. z 2003 r. poz. 129) oraz przepisami krajowymi dotyczącymi znaków towarowych;

- 5) w zakresie oznaczeń geograficznych produktów rzemieślniczych i przemysłowych nowelizacją p.w.p. UC143 dostosowano polskie regulacje do rozporządzenia wprowadzono 2023/2411 dodają ok. 70 nowych przepisów. Stosowanie takiej regulacji jest bardzo nieczytelne;
- 6) w zakresie postępowania spornego głównym z pojawiających się problemów jest zbyt długi czas trwania postępowań w sprawach o unieważnienie praw wyłącznych, co wynika m.in. z obowiązku rozpatrywania tych spraw na rozprawie;
- 7) w praktyce obrotu gospodarczego często dochodzi do bezprawnego pozyskania informacji stanowiących tajemnicę przedsiębiorstwa. Brak jest obecnie prostych i niegenerujących wysokich kosztów narzędzi, które pozwalałyby na pozyskanie dowodu istnienia tajemnicy przedsiębiorstwa, który może być skutecznie wykorzystany w postępowaniu sądowym. Zabezpieczenie interesów dysponenta informacji stanowiących tajemnicę przedsiębiorstwa jest związane m.in. z koniecznością udowodnienia potencjalnemu kontrahentowi, że w chwili rozpoczęcia negocjacji istnieje know-how o określonej i ustalonej treści;
- 8) zauważalne jest również, że dotychczasowy system opłat jest zbyt skomplikowany i restrykcyjny. Aktualnie jest pobierana odrębna opłata za zgłoszenia, publikację o udzielonym prawie wyłącznym oraz za ochronę, co skutkuje częstym stwierdzeniem wygaśnięcia decyzji o udzieleniu prawa wyłącznego z uwagi na brak wniesienia opłaty za tę ochronę. Konieczne w tym zakresie wydaje się również doprecyzowanie kwestii zwolnienia z opłat oraz wprowadzenie przepisów mających na celu wyeliminowanie prowadzenia długich postępowań wyjaśniających.

Widoczny jest ponadto brak rozwiązań zachęcających podmioty do zapewnienia kompleksowej ochrony wielu przedmiotów własności przemysłowej, co pozwoliłoby osiągnąć efekt synergii praw własności przemysłowej. Z informacji uzyskanych od polskich przedsiębiorców, projektantów oraz innowatorów wynika, że często z uwagi na zbyt wysokie opłaty, nie chronili oni znaków towarowych lub wzorów przemysłowych, bądź – również ze względów finansowych – chronili jedynie niewielką ich część.

Warto w tym miejscu zwrócić uwagę, że istotnym czynnikiem wpływającym na zainteresowanie systemem ochrony własności przemysłowej są opłaty, wysokość których regulowana była ostatni raz w 2016 roku (skumulowana inflacja od 2016 roku wynosi ponad 55%). Rodzaj i wysokość opłat zostaną określone w akcie wykonawczym, zgodnie z upoważnieniem ustawowym zawartym w projekcie ustawy;

- 9) w zakresie organizacji wewnętrznej UP RP, w szczególności w obszarze związanym z zatrudnieniem ekspertów,

asesorów i aplikantów eksperckich, obowiązujące przepisy p.w.p. funkcjonują od lat w praktycznie niezmiennym kształcie. Część obowiązujących z powodzeniem w administracji publicznej rozwiązań i regulacji prawnych, m.in. z zakresu prawa pracy, nie dotyczy pracowników zatrudnionych na stanowiskach eksperckich. Inne, jeśli wynikają z przepisów p.w.p. – tylko częściowo regulują dane zagadnienie. Tymczasem otoczenie biznesowe urzędu i sama administracja publiczna zmieniają się i ulegają stałej profesjonalizacji. Dlatego też, niezwykle ważnym wyzwaniem, przed którym stoi dziś UP RP w kontekście wzrastającej interdyscyplinarności systemu własności przemysłowej, jest konieczność zapewnienia pracownikom właściwej ścieżki rozwoju zawodowego. Konieczne jest wobec tego zachowanie niezależności ekspertów przy jednoczesnym utrzymaniu wysokiej jakości ich pracy i odpowiedzialności za jej efekty.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Rozwiązanie wyżej wskazanych problemów, a także zwiększenie poziomu innowacyjności polskiej gospodarki wymagają kompleksowego podejścia, w tym opracowania i wdrożenia skutecznych praktyk, rewizji istniejących i ulepszenia działań strategicznych oraz przyjęcia odpowiednich ram prawnych, aby pomóc polskim przedsiębiorcom coraz lepiej wykorzystywać możliwości oferowane przez prawa własności intelektualnej. Efektem tego rodzaju działań byłoby zwiększenie poziomu innowacyjności polskich przedsiębiorców, a przez komercyjne wykorzystanie nowatorskich rozwiązań – skuteczniejsze kształtowanie w Rzeczypospolitej Polskiej modelu gospodarki opartej na wiedzy.

Przedmiotowy projekt w sposób kompleksowy wprowadza nową regulację w zakresie własności przemysłowej. Takie rozwiązanie stanowi rozwiązanie horyzontalne zwiększające innowacyjność gospodarki. Ujednoczenie i unowocześnienie całego prawa własności przemysłowej doprowadzi także do wzmocnienia otoczenia prawno-instytucjonalnego innowacyjnych przedsiębiorstw i ustanowi wydajny i skuteczny system ochrony praw własności przemysłowej.

Projekt implementuje także dyrektywę 2024/2823, która modyfikuje zasady ochrony wzorów przemysłowych.

W związku z powyższym oraz z uwagi na dotychczasowe liczne nowelizacje, przewiduje się zastąpienie w całości obowiązujących przepisów p.w.p. nową regulacją prawną. W projekcie ustawy przyjęto nową systematykę oraz wprowadzono liczne zmiany o charakterze redakcyjnym. Projekt ustawy odstępuje również od wadliwej praktyki powielania bezpośrednio obowiązujących regulacji unijnych oraz międzynarodowych, w zakresie dodatkowych praw ochronnych oraz międzynarodowych znaków towarowych i międzynarodowych wzorów przemysłowych. W tym zakresie wprowadzono jedynie niezbędne regulacje.

Aby zapewnić wsparcie ekosystemu innowacji oraz ułatwić uzyskiwanie ochrony przedmiotów własności przemysłowej i zarządzanie prawami wyłącznymi, przyjęto nowe rozwiązania, które będą korzystne dla wzrostu i konkurencyjności polskich przedsiębiorców (w szczególności mikro-, małych i średnich). Mają one zachęcić do korzystania z ekosystemu innowacji i uczynić go bardziej przystępnym.

UP RP stoi na straży ochrony własności przemysłowej, w związku z czym stanowi istotny element gospodarki opartej na wiedzy. Bez odpowiedniego zabezpieczenia praw wyłącznych nie będzie efektywnej komercjalizacji, a tym samym sukcesu polskich przedsiębiorstw, które swoją przewagę konkurencyjną uzyskują dzięki innowacjom. Dążeniem polskiej gospodarki powinno być także osiągnięcie, co najmniej średniej unijnej w zakresie udziału sektorów intensywnie korzystających z praw własności intelektualnej w generowaniu PKB. Tym samym głównym celem projektowanych zmian jest zwiększenie przejrzystości i pewności prawnej oraz uproszczenie procedur, co przełoży się na większą liczbę zgłoszeń oraz skrócenie czasu rozpatrywania spraw.

Najważniejsze zmiany w poszczególnych obszarach obejmują:

- 1) w zakresie wynalazków proponuje się wprowadzenie zmian, których celem jest wyeliminowanie wątpliwości interpretacyjnych obowiązujących regulacji oraz korekta redakcyjna. Jednocześnie nie wprowadza się zasadniczych zmian w obszarze ochrony patentowej, gdyż istota tych regulacji wynika z licznych umów międzynarodowych, których Rzeczypospolita Polska jest stroną, np. Konwencji o udzielaniu patentów europejskich (Konwencja o patencie europejskim), sporządzonej w Monachium dnia 5 października 1973 r., zmienionej aktem zmieniającym artykuł 63 Konwencji z dnia 17 grudnia 1991 r. oraz decyzjami Rady Administracyjnej Europejskiej Organizacji Patentowej z dnia 21 grudnia 1978 r. 13 grudnia 1994 r. 20 października 1995 r., 5 grudnia 1996 r. oraz 10 grudnia 1998 r. wraz z Protokołami stanowiącymi jej integralną część (Dz. U. z 2004 r. poz. 737).

Projekt ustawy reguluje kwestię dokonywania zgłoszeń wynalazków – wymienia niezbędne elementy zgłoszenia oraz wskazuje, w jaki sposób należy redagować opis zgłoszeniowy obejmujący opis wynalazku, zastrzeżenia patentowe i rysunki. Wyeliminowane zostaną dotychczasowe zastrzeżenia co do interpretacji niektórych

przepisów prawnych. Wśród najważniejszych zmian należy wymienić kwestie tzw. zgłoszeń wydzielonych, pierwszeństwa wewnętrznego, zaskarżalności postanowień, sprawozdania ze stanu techniki oraz wydawania decyzji kończących postępowanie.

Istotną zmianą w stosunku do dotychczasowych przepisów p.w.p. jest również skrócenie z 9 miesięcy do 6 miesięcy okresu, w którym UP RP jest obowiązany sporządzić sprawozdanie ze światowego stanu techniki. Skrócenie tego okresu pozwoli zgłaszającym na szybsze podejmowanie decyzji w sprawie uzyskania ochrony patentowej.

Projekt wprowadza także tzw. wyjątek Bolara z uwzględnieniem brzmienia proponowanego w art. 85 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie unijnego kodeksu odnoszącego się do produktów leczniczych stosowanych u ludzi oraz uchylająca dyrektywę 2001/83/WE i dyrektywę 2009/35/WE.

W zakresie patentu europejskiego proponowane rozwiązania stanowią odzwierciedlenie tych, które wynikają z ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o dokonywaniu europejskich zgłoszeń patentowych oraz skutkach patentu europejskiego w Rzeczypospolitej Polskiej. Całość podstawowych przepisów dotyczących praw własności przemysłowej zostanie uregulowana w jednym akcie prawnym oraz usystematyzowana i ujednoczona w zakresie przepisów wspólnych. Wprowadzone zostaną nieznaczne zmiany, w szczególności doprecyzowujące kwestie proceduralne związane z wezwaniem o uzupełnienie braków formalnych i wydawaniem postanowienia dotyczącego uchybienia terminu;

- 2) w zakresie wzorów użytkowych konieczne jest usprawnienie i przyspieszenie postępowania zgłoszeniowego. Jedną z istotnych zmian przedmiotowego projektu zakłada zastąpienie obecnego systemu badawczego systemem rejestrowym, przy jednoczesnym maksymalnym zapewnieniu pewności obrotu prawnego. Pozwoli to na szybsze rozpatrywanie zgłoszeń i skrócenie tego czasu ze średnio ponad 25 miesięcy do około 12 miesięcy. Decyzja o udzieleniu prawa z rejestracji wzoru użytkowego będzie wydawana bowiem po sprawdzeniu, czy zgłoszenie spełnia wymogi formalne.

Niemniej UP RP będzie sporządzał dla każdego zgłoszenia wzoru użytkowego sprawozdanie o stanie techniki oraz wstępną ocenę. Jeżeli prawo z rejestracji zostanie udzielone, sprawozdanie o stanie techniki zostanie podane do publicznej wiadomości. Po wydaniu decyzji o udzieleniu prawa z rejestracji wzoru użytkowego każdy będzie mógł złożyć wniosek o sporządzenie uzupełniającego sprawozdania o stanie techniki.

Wstępna opinia będzie zawierała m.in. informacje dotyczące spełnienia przez zgłoszone rozwiązanie wymogu jednego rozwiązania. Jeżeli UP RP stwierdzi, że zgłoszenie wzoru użytkowego zawiera więcej niż jedno rozwiązanie, wówczas wstępna opinia oraz sprawozdanie o stanie techniki, zostaną sporządzone dla rozwiązania określonego na pierwszym miejscu w zastrzeżeniu niezależnym (zgłoszenie pierwotne), a zgłaszający będzie mógł złożyć wniosek o podział zgłoszenia (zgłoszenie podzielone).

Projektowane rozwiązanie zakłada wydanie decyzji odmawiającej udzielania prawa z rejestracji w przypadku, gdy ze sprawozdania o stanie techniki lub wstępnej opinii wynikać będzie, że np. zgłoszone rozwiązanie nie może zostać uznane za wzór użytkowy. Niemniej przewidziano możliwość wycofania takiego zgłoszenia. Biorąc pod uwagę, że zgłoszenia wzorów użytkowych nie będą publikowane, fakt zgłoszenia wzoru nie będzie skutkował utratą nowości. Tym samym wycofanie zgłoszenia umożliwi zgłaszającemu np. zmodyfikowanie rozwiązania i jego ponowne zgłoszenie. Z kolei w przypadku zgłoszenia zawierającego więcej niż jedno rozwiązanie, decyzja o odmowie udzielenia prawa z rejestracji zostanie wydana wówczas, gdy nie zostanie skutecznie złożony wniosek o podział zgłoszenia.

Krótszy czas rozpatrywania zgłoszenia przyczyni się również do zwiększenia liczby zgłoszeń oraz do maksymalizacji potencjalnych korzyści ekonomicznych dla zainteresowanych, w szczególności przedsiębiorców, wykorzystujących w swojej działalności ten przedmiot własności przemysłowej.

W przeciwieństwie do wynalazków, nie istnieją przepisy międzynarodowe lub unijne, które regulowałyby kwestie zgłaszania i rozpatrywania wzorów użytkowych. Pozwoliło to na opracowanie rozwiązania umożliwiającego szybkie i wydajne rozpatrywanie zgłoszeń;

- 3) w zakresie przepisów dotyczących dodatkowych praw ochronnych oraz topografii układów scalonych zmiany wynikają z konieczności zachowania poprawności legislacyjnej, jak również poprawności redakcyjnej i językowej, tak aby można było dostosować te kategorie praw wyłącznych do całości projektowanej ustawy;
- 4) w zakresie wzorów przemysłowych projekt implementuje dyrektywę 2024/2823, która modyfikuje zasady ochrony

wzorów przemysłowych. Zaproponowana definicja wzoru przemysłowego oraz warunki ochrony są w pełni zharmonizowane z dyrektywą 2024/2823. Dostosowano również przepisy dotyczące prawa z rejestracji wzorów przemysłowych i wyłączeń z ochrony.

Przewidziany obecnie, wyłącznie dla znaków towarowych, obowiązek powiadamiania przez UP RP o zbliżającym się upływie okresu ochronnego znajdzie zastosowanie również w odniesieniu do wzorów przemysłowych.

Projekt ustawy przewiduje ponadto regulacje mające na celu ułatwienie zgłoszeń uwzględniających nowe technologie, jak grafikę 3D czy wirtualną rzeczywistość, odpowiadając tym samym na wyzwania, które stawia nowoczesna gospodarka. Wprowadza się także ułatwienie dla zgłaszających w postaci możliwości dokonywania zgłoszeń zbiorowych;

- 5) w zakresie znaków towarowych projekt ustawy wprowadza wyraźny podział na przepisy materialne i proceduralne. Połączono wymogi formalne dotyczące zgłoszenia i rozpatrywania zgłoszenia znaku towarowego w jeden rozdział. Wyjątek przewidziano dla wspólnych znaków towarowych i znaków towarowych gwarancyjnych, gdzie przepisy materialne i proceduralne są zgrupowane w jednym rozdziale, bowiem co do tych znaków uchybienia dotyczące regulaminu, zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/2436 z 16 grudnia 2015 r. mającą na celu zbliżenie ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do znaków towarowych (Dz. Urz. UE L 336 z 23.12.2015, str. 1, z późn. zm.), zwaną dalej „dyrektywą 2015/2436”, mają bezpośrednie skutki w zakresie prawa materialnego.

Najistotniejsze zmiany, które mają na celu przyspieszenie postępowania w sprawie udzielenia prawa ochronnego, w zakresie znaków towarowych obejmują: zrezygnowanie z dotychczasowego obligatoryjnego 2-miesięcznego okresu ugodowego dla stron w toku postępowania w sprawie sprzeciwu (oświadczenie strony o odstąpieniu od ugodowego rozstrzygnięcia sporu będzie równoznaczne z upływem terminu), a także zniesienie instytucji wspólnego prawa ochronnego, co przyspieszy procedowanie znaków towarowych i będzie zgodne z zasadą swobody umów, gdzie to od woli stron będzie zależało ukształtowanie stosunku prawnego je łączącego.

Wśród pozostałych zmian w zakresie znaków towarowych należy wskazać również na wyłączenie możliwości rejestracji opisowych znaków certyfikacyjnych, które składały się wyłącznie z nazwy geograficznej, co wyeliminuje możliwość monopolizowania oznaczeń nieposiadających zdolności odróżniającej. Ponadto zrezygnowano z uregulowania w odrębnym rozdziale procedury dotyczącej znaków międzynarodowych. Zasady procedowania tych znaków wynikają bezpośrednio z przepisów międzynarodowych, które ulegają zmianom – zastosowanie wprost tych przepisów eliminuje potrzebę każdorazowej nowelizacji przepisów krajowych;

- 6) w zakresie oznaczeń geograficznych produktów rzemieślniczych i przemysłowych projekt ustawy utrzymuje rozwiązania zaproponowane w projekcie nowelizacji p.w.p. UC143 dostosowującym przepisy krajowe do rozporządzenia 2023/2411.
- 7) w zakresie rozpatrywania spraw w trybie postępowania spornego przewiduje się, że zmianie ulegnie sposób procedowania w tych sprawach. Działający w trybie postępowania spornego UP RP będzie orzekał na posiedzeniach niejawnych. Rozprawy będą odbywać się wówczas, gdy przyczyni się to do przyspieszenia postępowania lub pozwoli na bardziej efektywne wyjaśnienie sprawy. O wyznaczenie rozprawy będzie mogła wnioskować również strona. W ten sposób znacząco skróci się czas trwania postępowania spornego. Przewiduje się również możliwość przeprowadzania rozpraw na odległość (zdalnie) oraz sporządzania protokołu z rozpraw w postaci elektronicznej;
- 8) w celu rozwiązania problemu bezprawnego pozyskiwania informacji, projekt przewiduje wprowadzenie tzw. depozytu. Takie rozwiązanie koresponduje z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/943 z 8 czerwca 2016 r. w sprawie ochrony niejawnego know-how i niejawnych informacji handlowych (tajemnic przedsiębiorstwa) przed ich bezprawnym pozyskiwaniem, wykorzystywaniem i ujawnianiem (Dz. Urz. UE L 157 z 15.06.2016, str. 1). Depozyt, zawierający informacje stanowiące tajemnicę przedsiębiorstwa, może ułatwić przeprowadzenie dowodu na okoliczność pierwszeństwa istnienia informacji stanowiącej tajemnicę przedsiębiorstwa i na okoliczność treści (przedmiotu) tej informacji.

Depozyt może być również przydatny w postępowaniach sądowych toczących się na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. z 2026 r. poz. 85), zwanej dalej „uznk”, w których są ustalane okoliczności dotyczące bezprawnego pozyskania informacji stanowiących tajemnicę przedsiębiorstwa, w szczególności gdy następuje to bez zgody uprawnionego do korzystania z informacji lub rozporządzania nimi i wynika z nieuprawnionego dostępu, przywłaszczenia lub kopiowania dokumentów. Należy ponadto wskazać, że w postępowaniach sądowych, które mają za przedmiot roszczenia na podstawie uznk,

praktyczną trudnością jest sposób zachowania poufności informacji. W przepisach postępowania cywilnego brak jest bowiem skutecznych rozwiązań, które pozwalają zachować poufność informacji – nie ujawniając jej stronie przeciwnej – a umożliwiając dostęp do tych informacji wyłącznie dla sądu. Powyższy deficyt normatywny, zgodnie z przepisami dyrektywy nakazującej zapewnienie ochrony tajemnicy przedsiębiorstwa, mógłby zostać częściowo rozwiązany za pomocą wprowadzenia depozytu prowadzonego przez UP RP;

- 9) dostosowanie regulacji w zakresie struktury pobierania opłat i prowadzenia rejestrów. Usystematyzowano w tym zakresie przepisy i doprecyzowano je tam, gdzie budziły one wątpliwości co do wysokości i uprawnień do wniesienia opłat. Zlikwidowano wielość pobieranych opłat oraz zrezygnowano z obowiązującego dotychczas sposobu wydawania decyzji o udzieleniu prawa wyłącznego pod warunkiem uiszczenia opłaty za ochronę. Rozwiązania te eliminują ryzyko wygaśnięcia prawa z powodu niewniesienia w terminie opłaty za pierwszy okres ochrony.

Wprowadzono mniej restrykcyjne zasady w zakresie skutku braku uiszczenia opłaty okresowej za ochronę. Wzruszenie decyzji stwierdzającej wygaśnięcie prawa wyłącznego z powodu nieuiszczenia opłaty okresowej w przewidzianym terminie będzie wymagało złożenia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, w którym strona uprawdopodobni brak winy w uchybieniu terminu i jednocześnie uiszczy zaległą opłatę powiększoną o 50%. Proponowane rozwiązanie jest zgodne z postanowieniami Aktu Sztokholmskiego zmieniającego Konwencję paryską, o ochronie własności przemysłowej z dnia 20 marca 1883 r. zmienioną w Brukseli dnia 14 grudnia 1900 r., w Waszyngtonie dnia 2 czerwca 1911 r., w Hadze dnia 6 listopada 1925 r., w Londynie dnia 2 czerwca 1934 r., w Lizbonie dnia 31 października 1958 r., sporządzony w Sztokholmie dnia 14 lipca 1967 r. (Dz. U. z 1975 r. poz. 51), który w art. 5bis ust. 1 obliguje państwa – członków do przyznania dodatkowego, co najmniej 6-miesięcznego terminu na uiszczenie opłat przewidzianych dla utrzymania w mocy praw własności przemysłowej, a w ust. 2 tego przepisu pozostawia w gestii tych państw decyzję o możliwości przywrócenia patentów na wynalazki, które wygasły wskutek nieuiszczenia opłat.

Projekt ustawy uzupełnia również dotychczasowe luki w przepisach pozwalając UP RP m.in. na prowadzenie postępowania wyjaśniającego w sytuacjach, kiedy np. zakres żadanego przedłużenia ochrony nie jest jednoznaczny. Doprecyzowano także warunki wydania decyzji o udzieleniu praw wyłącznych i ich odmowie. Projektowane zmiany mają na celu skrócenie czasu prowadzenia postępowania wyjaśniającego, co przełoży się na ogólne przyspieszenie rozpatrywania spraw w zakresie własności przemysłowej.

W zakresie dostosowania rodzajów opłat i ich wysokości zostanie wprowadzona regulacja na poziomie rozporządzenia, zgodnie z upoważnieniem ustawowym zawartym w projekcie ustawy. Proponowane zmiany zmierzają przede wszystkim do zwiększenia liczby zgłoszeń przedmiotów własności przemysłowej, w tym w szczególności zgłoszeń dokonanych w postaci elektronicznej. W konsekwencji wprowadzonych zmian zwiększy się atrakcyjność krajowego systemu ochrony własności przemysłowej, a ustalona wysokość opłat będzie stanowiła zachętę dla zgłaszających do uzyskiwania, a następnie utrzymywania, ochrony prawnej możliwie największej liczby innowacyjnych rozwiązań. Korzystanie, zwłaszcza przez przedsiębiorców, z praw własności przemysłowej umożliwi także skuteczne i wydajne budowanie ich przewagi konkurencyjnej na rynku.

Projekt wprowadza również nowe rozwiązania w zakresie opłaty za zgłoszenie:

- tzw. IP COMBO. Rozwiązanie to przewiduje, że w przypadku dokonania w okresie 3 miesięcy zgłoszenia co najmniej trzech różnych przedmiotów własności przemysłowej, opłata za zgłoszenie każdego z nich może zostać obniżona o 30%. Projektowane rozwiązanie oferuje większe wsparcie dla innowatorów, którzy są na etapie budowy swojego portfolio praw własności intelektualnej i zmierzają do ich komercjalizacji;
- wydłużenie czasu na wniesienie opłaty. Rozwiązanie to przewiduje, że opłatę za zgłoszenie można uiszczyć w ciągu miesiąca po upływie terminu wyznaczonego przez Urząd w wezwaniu do jej uiszczenia. Opłata ta ulega powiększeniu o 50%. Rozwiązanie oferuje zgłaszającym możliwość uniknięcia negatywnych skutków w postaci umorzenia postępowania z powodu braku opłaty. Jednocześnie, analogicznie jak w przypadku opłaty okresowej, wprowadzono rozwiązanie umożliwiające wzruszenie decyzji umorzenia postępowania z powodu nieuiszczenia opłaty za zgłoszenie poprzez złożenie wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, w którym strona uprawdopodobni brak winy w uchybieniu terminu i jednocześnie uiszczy zaległą opłatę powiększoną o 50%.

- 10) w zakresie zapewnienia właściwej ścieżki rozwoju zawodowego dla asesorów i aplikantów eksperckich, zmieniono również przepisy odnoszące się do ich szkolenia, a także wprowadzono system okresowych ocen w trakcie trwania aplikacji i asesury. Wprowadzono także oceny okresowe ekspertów. Jest to rozwiązanie wzorowane na korpusie służby cywilnej.

Za właściwe uznano także uspołnienie przepisów regulujących zasady naliczania dodatku za wieloletnią pracę z

zasadami obowiązującymi w służbie cywilnej Obecnie dodatek ten jest naliczany za okres pracy na stanowisku eksperta.

Brak jest możliwości osiągnięcia celów projektu w ramach działań pozalegisacyjnych. Projekt ma na celu zmianę rozwiązań regulowanych ustawami, stąd jedynym możliwym działaniem jest interwencja legislacyjna. W szczególności projektowana ustawa ma zastąpić obowiązującą ustawę p.w.p, a także wdrożyć dyrektywę 2024/2823.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

W wielu przypadkach zmiany przedstawione w projekcie ustawy stanowią wprost dostosowanie do obowiązujących regulacji na poziomie unijnym lub międzynarodowym w odpowiednim zakresie. Poniżej przedstawiono analizę rozwiązania problemów w innych krajach dla poszczególnych obszarów projektowanej ustawy:

- 1) proponowana instytucja pierwszeństwa wewnętrznego obowiązuje już w zgłoszeniach międzynarodowych dokonywanych na podstawie przepisów Układu o Współpracy Patentowej (PCT), czyli możliwość zastrzeżenia pierwszeństwa opartego na zgłoszeniu krajowym, a następnie wejście w fazę krajową tego zgłoszenia międzynarodowego w tym samym państwie (pierwszeństwo wewnętrzne). Częściowo rozwiązanie przyjęte w projektowanej ustawie oparte jest także o przepisy Konwencji o patencie europejskim (Art. 87), w zakresie możliwości powołania się na wcześniejsze zgłoszenie jako podstawa pierwszeństwa dla późniejszego zgłoszenia dotyczącego tego samego wynalazku, pod warunkiem, że w dniu dokonania późniejszego zgłoszenia wcześniejsze zgłoszenie zostanie wycofane.
- 2) w zakresie wynalazków projektowane zmiany są zgodne z regulacjami zawartymi w Konwencji o patencie europejskim oraz zbieżne z regulacjami obowiązującymi w większości państw, w których obowiązuje system badawczy. W kontekście jednej z istotniejszych zmian, tj. skrócenia czasu na sporządzenie raportu ze stanu techniki do 6 miesięcy, należy wskazać, że w wielu państwach europejskich (jak np. Wielka Brytania, Niemcy, Węgry) sprawozdanie z poszukiwania wykonuje się na wniosek zgłaszającego i po uiszczeniu odpowiedniej opłaty. W Europejskim Urzędzie Patentowym, dalej jako „EPO”, zgodnie z Konwencją o patencie europejskim, do każdego europejskiego zgłoszenia patentowego sporządza się sprawozdanie z poszukiwań zazwyczaj w terminie 5-6 miesięcy od zgłoszenia.
- 3) odnośnie wzorów użytkowych, główna zmiana, tj. przejście z systemu badawczego na rejestrowy, jest wzorowana przede wszystkim na systemie niemieckim, choć podobne rozwiązanie przyjęto również w Austrii. System rejestrowy wzorów użytkowych został przyjęty również m.in. w Czechach, Danii, Finlandii, Ukrainie, czy Japonii. Z kolei we Francji wydawane jest tzw. świadectwo użyteczności. Przy porównywaniu różnych systemów ochrony wzorów użytkowych w UE, zwrócono uwagę na najbardziej innowacyjne gospodarki Europy. Gospodarka niemiecka to największa gospodarka Europy oraz trzecia co do wielkości na świecie, a jej PKB, poza 2023 i 2024 rokiem, wykazywał stabilną tendencję wzrostową. To także bardzo silny przemysł chemiczny, medyczny, farmaceutyczny oraz spożywczy, gdzie w przeważającej mierze występują małe i średnie przedsiębiorstwa. W 2024 r. Niemiecki Urząd do spraw Patentów i Znaków Towarowych, zwany dalej „DPMA” zajmował 3 miejsce na świecie pod względem liczby przyjętych zgłoszeń wzorów użytkowych (źródło: statystyki Światowej Organizacji Własności Intelektualnej, WIPO).

Zgodnie z prawem niemieckim, wzór użytkowy to prawo własności intelektualnej, które nie podlega badaniu. Procedura rejestracji nie bada nowości i przemysłowego zastosowania. Ważną częścią niemieckiego systemu ochrony wzoru użytkowego jest zatem sprawozdanie z poszukiwania. Za opłatą w wysokości 300 euro można złożyć wniosek do DPMA o przeprowadzenie poszukiwania i sporządzenie raportu ze stanu techniki. Raport zawiera listę publikacji i dokumenty, które należy wziąć pod uwagę przy ocenie możliwości złożenia wniosku o rejestrację wzoru użytkowego. Rejestracji wzoru użytkowego można dokonać w ciągu kilku miesięcy.

Z raportu rocznego wynika, że w 2024 r. do DPMA wpłynęło 9 577 zgłoszeń o rejestrację wzoru użytkowego, natomiast wniosków o sporządzenie raportu było 1196, co stanowi nieco ponad 12 % wszystkich zgłoszeń. W 2023 r. natomiast wpłynęło 9 703 zgłoszeń, oraz 1191 wnioski o sporządzenie raportu. Warto przy tym zauważyć, że liczba wniosków o unieważnienie wynosiła 56 w 2024 r. i 84 w 2023 r.

W Austrii z kolei, po spełnieniu wymogów formalnych, jest sporządzane sprawozdanie o stanie techniki. Pomimo negatywnego raportu, zgłaszający może nadal zarejestrować wzór użytkowy po uiszczeniu opłaty rejestracyjnej. Zastrzeżenia, które określają zakres ochrony, można jednak zmieniać i modyfikować po otrzymaniu raportu o stanie techniki, z wyjątkiem przypadku rejestracji przyspieszonej, w której sprawozdanie pojawia się po rejestracji. Rejestracja trwa średnio 11 miesięcy. Jednak za dodatkową opłatą można złożyć wniosek o przyspieszoną rejestrację. W takim przypadku zgłoszenie zostaje zarejestrowane

niezwłocznie po stwierdzeniu jego zgodności z prawem i opublikowaniu specyfikacji wzoru użytkowego.

Z kolei w Japonii dla uzyskania ochrony na wzór użytkowy niezbędne jest spełnienie wymogu nowości. Zgłoszenie podlega wyłącznie badaniu formalnemu. W toku postępowania zgłaszający może fakultatywnie wystąpić o uzyskanie tzw. opinii technicznej, dotyczącej oceny eksperta w odniesieniu do spełnienia przesłanek. Ochrony na wzór użytkowy udziela się na okres 10 lat. Podobnie w Danii przewiduje się tzw. szybką ścieżkę, gdzie zgłoszenie podlega tylko badaniu formalnemu albo przeprowadzanie pełnego badania merytorycznego na wniosek zgłaszającego. Z wnioskiem o sporządzenie sprawozdania ze stanu techniki może wystąpić każdy zainteresowany, nie tylko uprawniony lub zgłaszający. Prawo jest udzielane na okres 3 lat i może być przedłużone o kolejne okresy 3 lat i 4 lat, w sumie do 10 lat ochrony. W systemie francuskim z kolei nie przewiduje się wzorów użytkowych jako takich, ale wydawanie przez Instytut Własności Przemysłowej tzw. świadectw użyteczności. Otrzymanie certyfikatu podlega podobnym zasadom jak w innych ustawodawstwach, tj. konieczne jest spełnienie przesłanki nowości, przemysłowej stosowalności oraz poziomu wynalazczego rozwiązania. Czas ochrony wynosi 10 lat;

- 4) dodatkowe prawa ochronne podlegają w Rzeczypospolitej Polskiej ochronie na podstawie dwóch rozporządzeń Parlamentu Europejskiego:
 - a) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 469/2009 z dnia 6 maja 2009 r. dotyczącego dodatkowego świadectwa ochronnego dla produktów leczniczych (Dz. Urz. UE L 152 z 16.06.2009, str. 1, z późn. zm.),
 - b) rozporządzenia (WE) nr 4610/96 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 lipca 1996 r. dotyczącego stworzenia dodatkowego świadectwa ochronnego dla środków ochrony roślin (Dz. Urz. UE L 198, z 08.08.1996, str. 30, z późn. zm.).

Z kolei na mocy rozporządzenia (WE) nr 1901/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. w sprawie produktów leczniczych stosowanych w pediatrii oraz zmieniającego rozporządzenie (EWG) nr 1768/92, dyrektywę 2001/20/WE, dyrektywę 2001/83/WE i rozporządzenie (WE) nr 726/2004 (Dz. Urz. UE L 378 z 27.12.2006, str. 1) są przedłużane dodatkowe prawa ochronne na produkty lecznicze stosowane w pediatrii.

Przepisy powyższych rozporządzeń mają moc bezpośrednio obowiązującą na terenie państw członkowskich UE i w związku z powyższym do nowej ustawy nie zostały przeniesione regulacje wprost wynikające z rozporządzeń, aby uniknąć powielania przepisów. W projekcie ustawy znalazły się wyłącznie kwestie, które nie zostały uregulowane w powyższych rozporządzeniach;

- 5) przepisy odnoszące się do topografii układów scalonych są zgodne z Traktatem Waszyngtońskim o własności intelektualnej w odniesieniu do układów scalonych (IPIC), który został przyjęty przez państwa członkowskie WIPO w 1989 r. Pomimo że Traktat Waszyngtoński nie wszedł w życie, to jego materialne postanowienia zostały w dużym stopniu włączone przez odniesienie do Porozumienia w sprawie handlowych aspektów prawa własności intelektualnej (Dz. Urz. UE L 336 z 23.12.1994, str. 214) (umowa TRIPS). Ponadto, regulacja dotycząca topografii stanowi implementację dyrektywy Rady z dnia 16 grudnia 1986 r. w sprawie ochrony prawnej topografii produktów półprzewodnikowych (Dz. Urz. UE L 24 z 27.01.1998, str. 36);
- 6) w zakresie wzorów przemysłowych projekt ustawy dostosowuje przepisy do dyrektywy 2024/2823;
- 7) w zakresie znaków towarowych projekt ustawy powtarza rozwiązania prawne przewidziane w dyrektywie 2015/2436 – m.in. w zakresie definicji znaku towarowego, przeszkód bezwzględnych i względnych do udzielenia prawa ochronnego, instytucji wspólnego znaku towarowego i znaku towarowego gwarancyjnego.

Wprowadzenie możliwości w miejsce dotychczasowego obowiązku, wyznaczenia terminu na ugodowe rozstrzygnięcie sporu (oświadczenie strony o odstąpieniu od ugodowego rozstrzygnięcia sporu będzie równoznaczne z upływem terminu), pozostaje w zgodzie z przepisami dyrektywy 2015/2436 (art. 43 ust. 3), która nakłada na państwa członkowskie UE obowiązek zapewnienia na wniosek stron w ramach postępowania w sprawie sprzeciwu, co najmniej 2-miesięcznego terminu na polubowne rozstrzygnięcie sporu, jednocześnie przyjmując rozwiązanie obowiązujące przed EUIPO. Warto przy tym podkreślić, że system sprzeciwowy występuje w większości państw członkowskich UE oraz EUIPO, a czas na wniesienie sprzeciwu wynosi 3 miesiące od daty publikacji ogłoszenia o zgłoszeniu znaku towarowego.

Ponadto, zarówno w EUIPO, jak i w większości państw członkowskich UE, nie występuje instytucja wspólnego prawa ochronnego. Dyrektywa 2015/2436 również nie przewiduje takiej kategorii prawa, a wręcz wymienia konkretne kategorie praw dotyczących znaków towarowych;

- 8) w zakresie oznaczeń geograficznych produktów rzemieślniczych i przemysłowych dostosowano regulacje do

rozporządzenia 2023/2411, które stosowane jest od 1 grudnia 2025 r. Do 2023 roku nie istniała jednolita i zharmonizowana ochrona oznaczenia geograficznego produktów rzemieślniczych i przemysłowych. Zapewniona była jedynie jednolita ochrona oznaczenia geograficznego w przypadku win, win aromatyzowanych, napojów spirytusowych oraz produktów rolnych i środków spożywczych.

Dotychczas, w zakresie ochrony oznaczeń geograficznych na produkty rzemieślnicze i przemysłowe krajowa ochrona istniała w 16 państwach członkowskich UE tj. Belgia, Bułgaria, Chorwacja, Czechy, Dania, Estonia, Finlandia, Francja, Niemcy, Węgry, Włochy, Łotwa, Portugalia, Rumunia, Słowenia i Słowacja. W większości krajów chronione były wyłącznie towary, natomiast w Estonii, Chorwacji i Łotwie, również usługi. We wszystkich krajach, z wyjątkiem Łotwy, gdzie nie było wymogu rejestracji, konieczne byłoby złożenie wniosku o ochronę oznaczenia geograficznego. W większości krajów organem właściwym do rejestracji oznaczeń geograficznych był krajowy urząd do spraw własności intelektualnej. Natomiast organy odpowiedzialne za weryfikację zgodności procesu produkcji z ustalonymi normami są zróżnicowane, począwszy od wewnętrznego komitetu monitorującego złożonego z producentów (np. w przypadku Halas Lace na Węgrzech), przez rady techniczne utworzone przez gminę (jak Komitet do spraw Oznaczeń Geograficznych Idrijska Čipka w Słowenii), po niezależne zewnętrzne jednostki certyfikujące (w przypadku Kamienia Burgundzkiego we Francji). Istniało kilka rodzajów wnioskodawców uznanych przez przepisy krajowe np. indywidualny producent lub grupa producentów, organ lokalny właściwy dla terytorium, do którego odnosi się oznaczenie geograficzne, stowarzyszenie osób prawnych lub fizycznych, gminy, większe społeczności lokalne lub organy państwowe. Różne były także wymogi dotyczące związku z pochodzeniem geograficznym: np. prawo francuskie, podobnie jak polskie, przewidywało, że oprócz jakości, reputacji i innych cech, powiązanie z pochodzeniem może również opierać się na tradycyjnym lokalnym know-how. Prawo portugalskie przewidywało, że tradycyjne rzemiosło z odniesieniem geograficznym może być również chronione jako oznaczenie geograficzne, pod warunkiem, że jest to produkt o znaczeniu kulturowym, który ma cechy nadające mu własną tożsamość i którego produkcja ma znaczenie gospodarcze i społeczne, przekładające się na liczbę warsztatów i rzemieślników zajmujących się tą działalnością. Jeśli chodzi o miejsce produkcji, w niektórych krajach (np. Chorwacja, Czechy, Węgry, Estonia) produkcja, przetwarzanie lub przygotowanie produktu musiało odbywać się na określonym obszarze geograficznym. Inne ustawodawstwa (np. Słowenia, Słowacja) nie przewidywały żadnych szczególnych zasad w tym zakresie. W większości krajów oznaczenia geograficzne chroniono przez czas nieokreślony, o ile spełnione były wymogi ochrony. W Belgii i Rumunii oznaczenia geograficzne chroniono tylko przez okres 10 lat, z możliwością przedłużenia. Jeżeli chodzi o kontrole - są systemy, w których jest ona przeprowadzana wyłącznie przed rejestracją, jak również takie w których przeprowadzane są regularne kontrole.

Nie wszystkie państwa członkowskie dostosowały przepisy do rozporządzenia 2023/2411, część państw członkowskich nadal nad nimi pracuje. Natomiast z analizy dostępnych informacji wynika, że np.:

- Belgia – decyduje się na system kontroli oparty na samodeklaracji (oświadczenie własne). System obejmuje weryfikację spójności i kompletności samodeklaracji przed wprowadzeniem produktu do obrotu oraz co trzy lata po wprowadzeniu produktu do obrotu. Kontrole mają być oparte na analizie ryzyka. Rząd natomiast może przewidzieć możliwość przeprowadzania dodatkowych kontroli następczych (a posteriori) przez jednostki certyfikujące lub osoby fizyczne.
- Niemcy – kontrola będzie wykonywana przez właściwe organy krajów związkowych (Länder). System przewiduje kontrole przed i po wprowadzeniu produktu do obrotu. Kontrole prowadzone będą w oparciu o analizę ryzyka.
- Hiszpania – wprowadza system oparty o oświadczenie własne producenta, uzupełniony rozbudowanym systemem kontroli prowadzonych w oparciu o analizę ryzyka. System przewiduje również możliwość delegowania funkcji kontrolnych na akredytowane podmioty certyfikujące.
- Francja - kontrola prowadzona będzie przez niezależne jednostki certyfikujące. Zaproponowano model kontroli z udziałem jednostek inspekcyjnych oraz certyfikujących. System przewiduje sformalizowane mechanizmy kontroli, obowiązki raportowania do INPI, możliwość stosowania środków naprawczych i sankcji oraz szczegółowe wymogi dotyczące kontroli już na poziomie specyfikacji produktu.
- Włochy - weryfikacja zgodności ze specyfikacją produktu opiera się na samodeklaracji (oświadczenie własne). Każdy producent ponosi odpowiedzialność za zapewnienie kompletności, spójności i prawdziwości zawartych w niej informacji oraz za możliwość przedstawienia dowodów niezbędnych do umożliwienia ich weryfikacji. Ministerstwo Przedsiębiorstw i Made in Italy – DGPI-UIBM wyznaczono jako właściwy organ do wykonywania kontroli urzędowych dla funkcji, o których mowa w art. 49 rozporządzenia 2023/2411. System przewiduje możliwość delegowania wybranych funkcji kontrolnych jednostkom certyfikującym, przy jednoczesnym zachowaniu nadzoru państwowego. Zakres kontroli obejmuje również monitorowanie używania oznaczeń geograficznych w handlu elektronicznym, a w wykonywaniu funkcji kontrolnych i inspekcyjnych uczestniczy także Guardia di Finanza.
- Czechy, Estonia, Węgry, Chorwacja, Łotwa, Słowenia – wprowadzają system oparty o oświadczenia

własne producentów;

- 9) za rezygnacją z przeprowadzania rozpraw w ramach postępowania spornego przemawiają względy ekonomiki procesowej, którą przyjął m.in. EUIPO. Pod wieloma względami postępowania w sprawie unieważnienia lub stwierdzenia wygaśnięcia danego prawa są prowadzone zgodnie z takimi samymi lub analogicznymi procedurami, jak postępowania sprzeciwowe. EUIPO decyduje się na przesłuchania tylko w wyjątkowych przypadkach, w szczególności ze względu na kłopotliwy charakter procedury, mogącej wydłużyć postępowanie, oraz ze względu na jej koszt, który musi ponieść przegrana strona postępowania *inter partes*, a w niektórych przypadkach obie strony. Zarówno art. 78 ust. 1 lit. b rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1001 z dnia 14 czerwca 2017 r. w sprawie znaku towarowego Unii Europejskiej (Dz. Urz. UE L 154 z 16.06.2017, str. 1), jak i art. 51 rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2018/625 z dnia 5 marca 2018 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1001 w sprawie znaku towarowego Unii Europejskiej oraz uchylające rozporządzenie delegowane (UE) 2017/1430 (Dz. Urz. UE L 104 z 24.04.2018, str. 1), nie nakładają na EUIPO obowiązku wzywania świadków w postępowaniu ustnym, jeżeli zażąda tego jedna ze stron. Postępowanie ustne nie jest zwykle konieczne, jeżeli strony były w stanie przedstawić na piśmie swoje stanowisko odnośnie do kwestii prawnych i faktycznych. Analogiczne rozwiązanie przyjęto również w postępowaniu przez Sądem UE działającym jako sąd pierwszej instancji;
- 10) rozwiązania służące walce z bezprawnym wykorzystaniem informacji w formie depozytu zostały już przyjęte przez kilka instytucji:
- Urząd Beneluksu do spraw Własności Intelektualnej, zwany dalej „BOIP” wdrożył narzędzie o nazwie i-DEPOT, które służy jako elektroniczny dowód pierwszeństwa i autorstwa, i może być używane do różnych celów oraz w odniesieniu do różnych praw własności intelektualnej. i-DEPOT jest opatrzony konkretną datą i stanowi potwierdzenie, że dane dzieło istniało w określonym dniu. Usługa i-DEPOT nie przyznaje praw własności (intelektualnej), a zatem nie zapewnia żadnej ochrony. Opłaty są przewidziane za okres 5 lat lub 10 lat z możliwością przedłużenia. Co roku dokonuje się ok. 5000 wniosków do i-DEPOT.

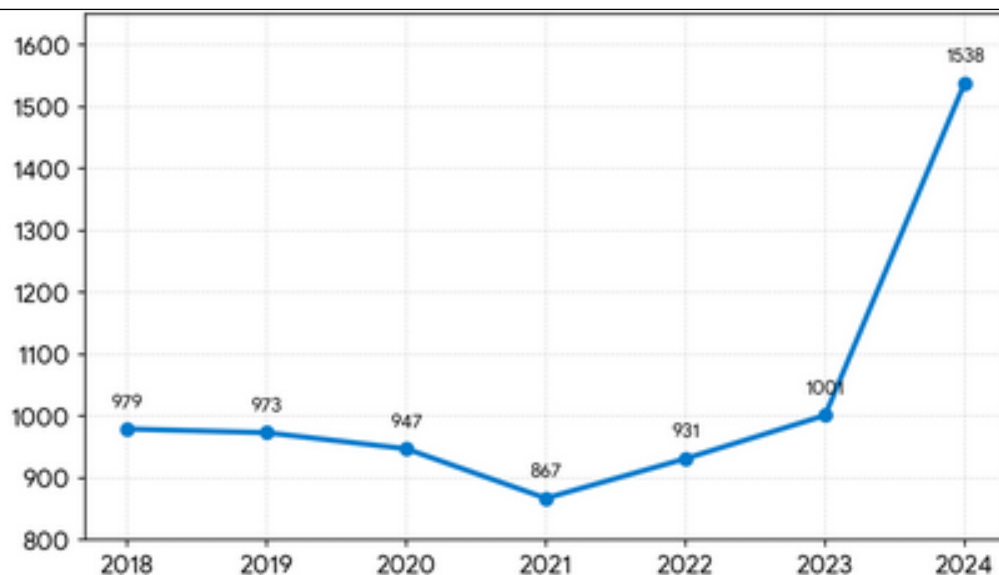
Online i-DEPOT 2020-2024 in numbers

	2024	2023	2022	2021	2020
<u>Belgium</u>	1,985	1,879	1,717	1,903	3,07
<u>The Netherlands</u>	2,138	2,299	2,082	2,633	3,946
<u>Luxembourg</u>	198	240	203	250	244
<u>Other</u>	375	416	340	244	448
Total	4,696	4,834	4,342	5,118	7,708

Tabela 1. Liczba wniosków w sprawie depozytu składana w formie elektronicznej do BOIP

- Węgierski Urząd do spraw własności intelektualnej, zwany dalej „HIPO” oferuje w ramach swoich usług „voluntary register of works”. Wydawany jest certyfikat, który nie przyznaje praw autorskich ani żadnego innego tytułu ochronnego do twórczości intelektualnej. Niemniej służy jako dowód, potwierdzający, że utwór lub prawa pokrewne zostały wpisane do dobrowolnego rejestru jako dzieło wnioskodawcy i miały taką samą treść jak kopia załączonego utworu w dniu wydania certyfikatu i że właściciel uznał go za własne dzieło. Wnioski są wpisywane do dobrowolnego rejestru w dziale obsługi klienta HIPO osobiście, pocztą lub elektronicznie za pośrednictwem strony internetowej HIPO. Opłata za usługę wynosi równowartość około 80 PLN za wniosek.

Od 2018 r. na Węgrzech odnotowano wzrost wniosków składanych drogą elektroniczną, w związku z obowiązkiem prowadzenia przed HIPO postępowania elektronicznego. Klienci identyfikują się elektronicznie przez Bramę Klienta Portalu Rządowego, a zaraz po złożeniu wniosku, „dzieło” (z podpisem elektronicznym i znacznikiem czasu) można pobrać z systemu. Obecnie tylko obywatele Węgier mogą składać wnioski drogą elektroniczną.

Wykres 1. Liczba wniosków w sprawie depozytu składana do HIPO

- 11) w zakresie opłat wprowadzono mniej restrykcyjne konsekwencje w przypadku braku uiszczenia opłaty okresowej za ochronę. Wzruszenie decyzji stwierdzającej wygaśnięcie prawa wyłącznego z powodu nieuiszczenia opłaty okresowej w przewidzianym terminie będzie wymagało złożenia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, w którym strona uprawdopodobni brak winy w uchybieniu terminu i jednocześnie uiszczy zaległą opłatę powiększoną o 50%. Wysokość opłaty w tym przypadku to opłata należna w terminie podstawowym powiększona o 50%. Proponowane rozwiązanie jest zgodne z postanowieniami Aktu Sztokholmskiego zmieniającego Konwencję paryską, który w art. 5bis ust. 1 obliuguje państwa – członków do przyznania dodatkowego, co najmniej 6-miesięcznego terminu na uiszczenie opłat przewidzianych dla utrzymania w mocy praw własności przemysłowej, a w ust. 2 tego przepisu pozostawia w gestii tych państw decyzję o możliwości przywrócenia patentów na wynalazki, które wygasły wskutek nieuiszczenia opłat.

Pomimo, że kwestie opłat pozostają domeną prawa krajowego zarówno w jednolitym systemie unijnym, jak i w innych państwach członkowskich Unii Europejskiej, np. Czechach, Niemczech są widoczne tendencje do obniżania kosztów ochrony przedmiotów własności przemysłowej, szczególnie w zakresie wzorów przemysłowych.

Natomiast strukturę opłat w zakresie znaków towarowych dostosowano do podziału występującego obecnie przed EUIPO, jak i większością krajowych urzędów do spraw własności przemysłowej UE (opłata za zgłoszenie i pierwszy 10-letni okres ochrony są traktowane jako jedna opłata).

Projekt przewiduje także wydłużenie terminu na wniesienie opłaty za zgłoszenie. Zgodnie z projektem opłatę za zgłoszenie można uiszczyć w ciągu miesiąca po upływie terminu wyznaczonego przez Urząd w wezwaniu do jej uiszczenia powiększoną o 50%. Projekt ustawy przewiduje również możliwość wzruszenia decyzji umarzającej postępowanie z powodu nieuiszczenia opłaty za zgłoszenie w przewidzianym terminie, co będzie wymagało złożenia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, w którym strona uprawdopodobni brak winy w uchybieniu terminu i jednocześnie uiszczy zaległą opłatę powiększoną o 50%.

Wprowadza się także IP COMBO polegające na możliwości ubiegania się o obniżenie opłaty w przypadku dokonania zgłoszeń kilku różnych przedmiotów własności przemysłowej w krótkim odstępie czasu. Jest to autorska propozycja, która nie występuje w innych krajach.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
-------	----------	---------------	---------------

<p>Zgłaszający dokonujący zgłoszeń w UP RP i uprawnieni z praw wyłącznych</p>	<p>34 618 zgłoszenia przedmiotów własności przemysłowej (z czego 22 147 to zgłoszenia w trybie krajowym), w tym m.in.: 3453 zgłoszeń wynalazków, 683 zgłoszeń wzorów użytkowych, 18763 zgłoszeń znaków towarowych, 839 zgłoszeń wzorów przemysłowych (dane za rok 2025);</p> <p>366 787 praw wyłącznych pozostawało w mocy w dniu 31.12.2025 r., w tym m.in.: 113 611 patenty, 2 869 prawa ochronne na wzory użytkowe, 241 762 prawa ochronne na znaki towarowe, 8 212 prawa z rejestracji wzorów przemysłowych.</p>	<p>Dane własne UP RP za 2025 r.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – uproszczenie i zwiększenie dostępności systemu ochrony własności przemysłowej, – wyeliminowanie niepewności prawnych, które powstają na skutek różnic interpretacyjnych, – przyspieszenie procedowania spraw w zakresie wzorów użytkowych i przemysłowych oraz znaków towarowych, – zwiększenie dostępności systemu ochrony oznaczeń geograficznych produktów rzemieślniczych i przemysłowych, – skrócenie czasu trwania postępowania spornego i postępowania w sprawie sprzeciwu, – zachęta do skorzystania z procedowania zgłoszeń elektronicznych, m.in. przez obniżenie opłat za dokonywanie zgłoszeń w tej formie, – możliwość skorzystania z nowych rozwiązań zachęcających do ochrony różnych przedmiotów własności przemysłowej w ramach synergii tych praw; – wprowadzenie depozytu jako formy zabezpieczenia przed bezprawnym pozyskiwaniem informacji stanowiących tajemnicę przedsiębiorstwa, – potencjalne zwiększenie przewagi konkurencyjnej oraz budowanie rozpoznawalności na rynku, – zachęta do komercjalizacji innowacyjnych rozwiązań; – zmniejszenie ponoszonych kosztów związanych ze zgłoszeniem i ochroną przedmiotów własności przemysłowej w związku z obniżeniem sumy opłat za zgłoszenia i ochronę przedmiotów własności przemysłowej.
<p>Podmioty gospodarki narodowej</p>	<p>około 5,44 mln</p>	<p>na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego (GUS) (https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/podmioty-gospodarcze-wyniki-finansowe/zmiany-strukturalne-grup-podmiotow/podmioty-gospodarki-narodowej-wpisane-do-rejestru-regon-grudzien-2025-r-,8,70.html)</p>	<ul style="list-style-type: none"> – uproszczenie i zwiększenie dostępności systemu ochrony własności przemysłowej, – wyeliminowanie niepewności prawnych, które powstają na skutek różnic interpretacyjnych, – przyspieszenie procedowania spraw w zakresie wzorów użytkowych i przemysłowych oraz znaków towarowych, – zwiększenie dostępności

			<p>systemu ochrony oznaczeń geograficznych produktów rzemieślniczych i przemysłowych,</p> <ul style="list-style-type: none"> – skrócenie czasu trwania postępowania spornego i postępowania w sprawie sprzeciwu, – zachęta do skorzystania z procedowania zgłoszeń elektronicznych, m.in. przez obniżenie opłat za dokonywanie zgłoszeń w tej formie, – możliwość skorzystania z nowych rozwiązań zachęcających do ochrony różnych przedmiotów własności przemysłowej w ramach synergii tych praw, – wprowadzenie depozytu jako formy zabezpieczenia przed bezprawnym pozyskiwaniem informacji stanowiących tajemnicę przedsiębiorstwa, – potencjalne zwiększenie przewagi konkurencyjnej oraz budowanie rozpoznawalności na rynku, – zachęta do komercjalizacji innowacyjnych rozwiązań; – zmniejszenie ponoszonych kosztów związanych ze zgłoszeniem i ochroną przedmiotów własności przemysłowej w związku z obniżeniem sumy opłat za zgłoszenia i ochronę przedmiotów własności przemysłowej.
Osoby fizyczne zainteresowane ochroną przedmiotów własności przemysłowej	około 22 mln	„Mały Rocznik Statystyczny Polski 2025”, s. 93. (https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/roczniki-statystyczne/roczniki-statystyczne/maly-rocznik-statystyczny-polski-2025,1,27.html)	<ul style="list-style-type: none"> – uproszczenie i zwiększenie dostępności systemu ochrony własności przemysłowej, – wyeliminowanie niepewności prawnych, które powstają na skutek różnic interpretacyjnych, – przyspieszenie procedowania spraw w zakresie wzorów użytkowych i przemysłowych oraz znaków towarowych, – zwiększenie dostępności systemu ochrony oznaczeń geograficznych produktów rzemieślniczych i przemysłowych, – skrócenie czasu trwania postępowania spornego i postępowania w sprawie sprzeciwu, – zachęta do skorzystania z procedowania zgłoszeń elektronicznych, m.in. przez

			<p>obniżenie opłat za dokonywanie zgłoszeń w tej formie,</p> <ul style="list-style-type: none"> – możliwość skorzystania z nowych rozwiązań zachęcających do ochrony różnych przedmiotów własności przemysłowej w ramach synergii tych praw, – wprowadzenie depozytu jako formy zabezpieczenia przed bezprawnym pozyskiwaniem informacji stanowiących tajemnicę przedsiębiorstwa, – potencjalne zwiększenie przewagi konkurencyjnej oraz budowanie rozpoznawalności na rynku, – zachęta do komercjalizacji innowacyjnych rozwiązań; – zmniejszenie ponoszonych kosztów związanych ze zgłoszeniem i ochroną przedmiotów własności przemysłowej w związku z obniżeniem sumy opłat za zgłoszenia i ochronę przedmiotów własności przemysłowej.
Producenci produktów regionalnych	około 127	Dane pochodzące z Narodowego Instytutu Dziedzictwa (niematerialne dziedzictwo kulturowe; https://niematerialne.nid.pl/niematerialne-dziedzictwo-kulturowe/krajowa-lista-niematerialnego-dziedzictwa-kulturowego/)	<ul style="list-style-type: none"> – uproszczenie i zwiększenie dostępności systemu ochrony własności przemysłowej, – zwiększenie dostępności systemu ochrony oznaczeń geograficznych produktów rzemieślniczych i przemysłowych, – większa liczba miejsc pracy w danych regionach promujących oznaczenia geograficzne produktów rzemieślniczych i przemysłowych, – lepsza znajomość oznaczeń danych produktów, co przekłada się również na większą konkurencyjność.
Instytucje systemu szkolnictwa wyższego i nauki	około 835	Liczba działających instytucji systemu szkolnictwa wyższego i nauki według zintegrowanej sieci informacji o nauce i szkolnictwie wyższym POL-on (stan na czerwiec 2026 r.)	<ul style="list-style-type: none"> – uproszczenie i zwiększenie dostępności systemu ochrony własności przemysłowej, – wyeliminowanie niepewności prawnych, które powstają na skutek różnic interpretacyjnych, – przyspieszenie procedowania spraw w zakresie wzorów użytkowych i przemysłowych oraz znaków towarowych, – skrócenie czasu trwania postępowania spornego i postępowania w sprawie sprzeciwu,

			<ul style="list-style-type: none"> – przyspieszenie czasu rozpatrywania zgłoszeń i wniosków składanych do Urzędu Patentowego w sytuacji skorzystania z możliwości procedowania zgłoszeń w formie elektronicznej, – zmniejszenie ponoszonych kosztów związanych ze zgłoszeniem i ochroną przedmiotów własności przemysłowej w związku z obniżeniem sumy opłat za zgłoszenia i ochronę przedmiotów własności przemysłowej.
Organy kontroli używania oznaczeń geograficznych	<p>16 wojewódzkich inspektorów Inspekcji Handlowej</p> <p>Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów</p>	ustawa z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej	<p>Wojewódzcy inspektorzy Inspekcji Handlowej będą:</p> <ul style="list-style-type: none"> – kontrolować, czy produkt spełnia wymagania specyfikacji produktu, wydawać poświadczenia zezwolenia na stosowanie oznaczenia geograficznego danego produktu, prowadzić kontrolę w celu wykazania dalszej zgodności produktu ze specyfikacją, – sprawdzać czy produkty dostępne na rynku swoim oznakowaniem, niewłaściwym stosowaniem oznaczenia geograficznego lub przywoływaniem nazwy chronionej nie będą naruszać ochrony oznaczeń geograficznych; kontrolom tym podlegać będą zarówno produkty oferowane w sprzedaży tradycyjnej, jak i w handlu elektronicznym, produkty krajowe oraz produkty pochodzących z innych państw członkowskich oraz z państw trzecich; jeżeli w toku kontroli zostanie stwierdzone naruszenie ochrony oznaczeń geograficznych organy Inspekcji Handlowej wydawać będą postanowienie o zabezpieczeniu produktów oraz informować organy ścigania. <p>Prezes UOKiK, zgodnie z art. 10 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej w zakresie używania oznaczeń geograficznych będzie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – organizował i koordynował kontrole;

			<ul style="list-style-type: none"> – sprawował nadzór nad kontrolą prowadzoną przez wojewódzkich inspektorów; – wydawał wytyczne i zalecenia zapewniające jednolitość postępowania Inspekcji; – organizował szkolenia inspektorów; – prowadził współpracę z organami kontroli innych państw członkowskich oraz organami UE. <p>Prezes UOKiK będzie prowadził postępowania odwoławcze od decyzji wydawanych przez wojewódzkich inspektorów Inspekcji Handlowej w sprawie poświadczenia zezwolenia na stosowanie oznaczenia geograficznego produktów rzemieślniczych i przemysłowych.</p>
UP RP	1	Ustawa z dnia 30 czerwca 2000 r. – Prawo własności przemysłowej	<ul style="list-style-type: none"> – zwiększenie atrakcyjności krajowego systemu ochrony własności przemysłowej spowoduje większą liczbę zgłoszeń oraz wniosków o przedłużenie praw wyłącznych, – zwiększenie liczby zgłoszeń, w szczególności dokonywanych w postaci elektronicznej powinno skrócić terminy załatwiania spraw, – prowadzenie depozytu, – Rada do Spraw Rejestracji Oznaczeń Geograficznych Produktów Rzemieślniczych i Przemysłowych.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

W ramach pre-konsultacji UP RP wystąpił do Polskiej Izby Rzeczników Patentowych, zwanej dalej „PIRP” o przekazanie postulatów lub propozycji zmian, które powinny zostać uwzględnione w projekcie ustawy. W odpowiedzi na przedmiotowe zapytanie, dnia 26 lutego 2021 r. PIRP przedstawił listę propozycji zmian. Część ze zgłoszonych postulatów znalazła odzwierciedlenie w przedmiotowym projekcie ustawy.

Ponadto projekt powiela wiele rozwiązań ujętych w projekcie ustawy – Prawo własności przemysłowej (UD263), który został poddany procesowi konsultacji i wiele zgłoszonych wówczas uwag uwzględniono w przedkładanym projekcie UC81.

W procesie konsultacji publicznych i opiniowania zostaną uwzględnione zainteresowane podmioty działające w dziedzinie prawa własności przemysłowej:

1. Polska Izba Rzeczników Patentowych,
2. Krajowa Izba Radców Prawnych,
3. Naczelna Rada Adwokacka,
4. Stowarzyszenie Ochrony Własności Przemysłowej Polska Grupa AIPPI,
5. Stowarzyszenie Polskich Wynalazców i Racjonalizatorów,
6. Konfederacja Lewiatan,
7. Pracodawcy RP,
8. Związek Pracodawców Business Center Club,

9. Związek Rzemiosła Polskiego,
10. Związek Przedsiębiorców i Pracodawców,
11. Federacja Przedsiębiorców Polskich,
12. Polskie Towarzystwo Gospodarcze,
13. Krajowa Izba Gospodarcza,
14. Naczelna Organizacja Techniczna,
15. Koalicja na Rzecz Polskich Innowacji,
16. Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorców,
17. Polska Izba Informatyki i Telekomunikacji,
18. Polski Związek Pracodawców Przemysłu Farmaceutycznego,
19. INFARMA Związek Pracodawców Innowacyjnych Firm Farmaceutycznych,
20. Porozumienie Akademickich Centrów Transferu Technologii,
21. Stowarzyszenie Organizatorów Ośrodków Innowacji i Przedsiębiorczości,
22. Polska Izba Gospodarcza Zaawansowanych Technologii,
23. Fundacja Startup Poland,
24. Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich,
25. Konferencja Rektorów Polskich Uczelni Technicznych,
26. Urząd Patentowy Rzeczypospolitej Polskiej,
27. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów,
28. Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2025 r. poz. 677) oraz § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2024 r. poz. 806 oraz z 2025 r. poz. 408) projekt został opublikowany w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie „Rządowy Proces Legislacyjny”, w celu umożliwienia zgłaszania opinii na jego temat przez wszystkie zainteresowane podmioty.

Konsultacje publiczne i opiniowanie zostaną przeprowadzone w III kwartale 2026 r. i będą trwały 30 dni.

Wyniki konsultacji publicznych i opiniowania zostaną omówione w raporcie z konsultacji publicznych i opiniowania po ich zakończeniu.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z 2025 r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)
Dochody ogółem	0,0	9,0 0	9,80	11, 00	12, 20	13, 40	14, 70	16, 00	17, 40	18, 80	20, 20	142,50
budżet państwa	0,0	9,0 0	9,80	11, 00	12, 20	13, 40	14, 70	16, 00	17, 40	18, 80	20, 20	142,50
JST	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
pozostałe jednostki (oddzielnie)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Wydatki ogółem	11, 99	5,3 6	1,76	1,7 5	1,7 5	1,7 5	1,7 5	1,7 5	1,7 5	1,7 5	1,7 5	33,11
budżet państwa	11, 99	5,3 6	1,76	1,7 5	1,7 5	1,7 5	1,7 5	1,7 5	1,7 5	1,7 5	1,7 5	33,11
JST	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
pozostałe jednostki (oddzielnie)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Saldo ogółem	- 11, 99	3,6 4	8,04	9,2 5	10, 45	11, 65	12, 95	14, 25	15, 65	17, 05	18, 45	109,39
budżet państwa	- 11, 99	3,6 4	8,04	9,2 5	10, 45	11, 65	12, 95	14, 25	15, 65	17, 05	18, 45	109,39

JST	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
pozostałe jednostki (oddzielnie)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Źródła finansowania	<p>Głównym źródłem dochodów w budżecie są opłaty za zgłoszenia przedmiotów własności przemysłowej oraz utrzymanie ich ochrony w mocy.</p> <p>Warto podkreślić, że UP RP jest jednym z nielicznych urzędów dochodowych, który co roku przynosi do budżetu państwa nadwyżkę dochodów nad wydatkami.</p> <p>We wskazanym zestawieniu, za rok „0” przyjęto 2027 r., tj. rok kalendarzowy, w którym będzie dokonywane dostosowanie działalności UP RP do nowych regulacji (dotyczy wiersza wydatków), natomiast za „rok 1” przyjęto 2028 r., tj. pierwszy rok kalendarzowy obowiązywania wprowadzanych rozwiązań. Takie założenia zostały przyjęte z uwagi na to, że przewiduje się wejście w życie przepisów po okresie 12 miesięcy od dnia ogłoszenia.</p> <p>W odniesieniu do źródeł finansowania regulacji przewiduje się konieczność odpowiedniego zwiększenia budżetu w części 61 (UP RP) w 2027 r. i latach kolejnych o kwoty wynikające z tabeli w wierszu wydatki.</p>											
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	<p>Dochody:</p> <p>Projekt ustawy będzie miał wpływ na sektor finansów publicznych głównie w związku z opłatami wnoszonymi przez zgłaszających w celu uzyskania ochrony na przedmioty własności przemysłowej oraz uprawnionych z praw wyłącznych utrzymujących ochronę w mocy. Przewidziane w projekcie zmiany odnoszą się bezpośrednio do potrzeby dostosowania rodzajów opłat i ich wysokości, które to zgodnie z upoważnieniem zawartym w projekcie ustawy, będą szczegółowo określone w rozporządzeniu.</p> <p>Przewidywane są następujące zmiany w zakresie opłat dla każdego z przedmiotów własności przemysłowej:</p> <p>1) wynalazki – projekt wprowadza jedną opłatę za zgłoszenie w miejsce obecnie obowiązujących kilku następujących opłat: opłata za zgłoszenie, opłata za pierwszy okres ochrony obejmujący od 1. do 3. roku ochrony oraz opłata za publikację informacji o udzielonym patencie i druk opisu patentowego.</p> <p>Założono, że nowa opłata za zgłoszenie wynalazku zostanie obniżona o 31% dla zgłoszeń dokonanych w postaci papierowej i o 46 % dla zgłoszeń dokonanych w postaci elektronicznej, w stosunku do sumy aktualnie uiszczanych opłat z powyżej wskazanych tytułów. Liczba zgłoszeń dokonanych w 2025 r. wynosiła 3414, w tym 396 w postaci papierowej oraz 3018 w postaci elektronicznej. Projekt ustawy zakłada także zmianę w wysokości opłat za 4. i od 6. do 20. roku ochrony – w ten sposób, że opłata za 4. rok ochrony została obniżona o 50 zł. Natomiast opłaty od 6. roku zostały zwiększone – za 6. rok o 50 zł, za 7. rok o 100 zł, za 8. do 11. roku o 350 zł, za 12. i 13. rok ochrony o 400 zł oraz od 14. do 20 roku o 450 zł. Powyższa konstrukcja wynika z logicznego założenia, że uprawniony z patentu co do zasady decyduje się na przedłużanie ochrony o kolejne okresy, w sytuacji, gdy chronione rozwiązanie przynosi mu konkretne korzyści finansowe, a zatem z sukcesem zostało ono wdrożone do praktyki przemysłowej. Odpowiada to także zasadzie, że uzyskanie monopolu na uzyskiwanie dochodów z tytułu ochrony praw wyłącznych powinno być narzędziem osiągnięcia przewagi konkurencyjnej na rynku i generowania zysków, nie zaś celem samym w sobie.</p> <p>Założono, że w pierwszym roku obowiązywania ustawy liczba zgłoszeń wzrośnie o około 5% rocznie. Szacuje się, że dochody będą wyższe o około 408 tys. zł. W kolejnych latach założono 1% wzrost zgłoszeń wynalazków, w tym założono dalszy wzrost zgłoszeń dokonywanych w postaci elektronicznej (o 5%). Przyjęto również, że liczba praw utrzymywanych w mocy będzie wzrastać o ok. 1,5% każdego roku.</p> <p>Dotychczasowe średnie dochody państwa z tego tytułu wynosiły ok. 12 137 tys. zł rocznie. Szacuje się, że dochody po zmianie wysokości opłat wyniosą 12 545 tys. zł;</p> <p>2) walidacja patentu europejskiego – w projekcie ustawy wprowadza się opłatę za publikację informacji o złożeniu tłumaczenia patentu europejskiego (tzw. walidacja patentu europejskiego) uwzględniającą opłatę za publikację oraz opłatę za dodatkowe strony opisu patentowego powyżej 10 stron. Przyjęto, że średnio opis patentowy zawiera łącznie 33 strony. W 2025 r. wpłynęło do UP RP 10837 wniosków o walidację patentów europejskich. Prawie 100% tłumaczeń zostało złożonych przez podmioty z siedzibą poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Z tego tytułu oraz z tytułu opłat uiszczanych za kolejne okresy ochrony osiągnięto przychód w wysokości 66 593 tys. zł, z</p>											

czego 31 846 tys. zł przekazano do Europejskiego Urzędu Patentowego (podstaw prawna: Artykuł 39 Konwencji o patencie europejskim, Decyzja Rady Administracyjnej Europejskiego Urzędu Patentowego z dnia 8 czerwca 1984 r. dotycząca procentu opłat za przedłużenie ochrony patentów europejskich przekazywanych na rzecz Europejskiego Urzędu Patentowego (OJ 1984, 296) oraz Artykuł 9 Regulacji Finansowych Europejskiej Organizacji Patentowej (Kodeks EPO część III)], tym samym dochód za ochronę patentów europejskich w Rzeczypospolitej Polskiej wyniósł 34 747 tys. zł. Prognozuje się, że przychody po zmianie wysokości opłat wyniosą 88 846 tys. zł., z czego UP RP zwróci do EPO kwotę w wysokości 43 006 tys. zł, co oznacza prognozowany dochód na poziomie 48 840 tys. zł. Biorąc pod uwagę z jednej strony obniżenie wysokości opłat za publikację, a z drugiej – zmiany w wysokości opłat za dalsze okresy utrzymywania w mocy ochrony wynalazków (szczegółowe informacje w pozycji „wynalazki”), szacuje się, że dochody budżetu państwa z tego tytułu wzrosną o około 11 093 tys. zł.

Dla oszacowania wysokości zwrotu do EPO w kolejnych latach części dochodu uzyskanego z tytułu utrzymywania w mocy ochrony patentów europejskich przyjęto, że zwrot będzie na poziomie około 48 % uzyskanych łącznie dochodów z tego tytułu. W kolejnych latach założono 1% wzrost liczby tłumaczeń patentów europejskich;

3) wzory użytkowe – projekt ustawy zakłada zmianę sposobu rozpatrywania zgłoszeń wzorów użytkowych z systemu badawczego na system rejestrowy. W projekcie wprowadza się jedną opłatę za zgłoszenie w miejsce obecnie obowiązujących kilku następujących opłat: opłata za zgłoszenie, opłata za pierwszy okres ochrony obejmujący 1. do 3. roku ochrony oraz opłata za publikację informacji o udzielonym prawie i druk opisu wzoru użytkowego. W związku z wprowadzeniem systemu rejestrowego wprowadza się również opłatę za sporządzenie uzupełniającego sprawozdania o stanie techniki.

Założono, że nowa opłata za zgłoszenie wzoru użytkowego zostanie obniżona o 43% dla zgłoszeń dokonanych w postaci papierowej i o 57% dla zgłoszeń dokonanych w postaci elektronicznej, w stosunku do sumy aktualnie uiszczanych opłat z powyżej wskazanych tytułów. Liczba zgłoszeń dokonanych w 2025 r. wynosiła 674, w tym 91 w postaci papierowej oraz 583 w postaci elektronicznej. Biorąc pod uwagę obniżenie wysokości opłat za zgłoszenia, szacuje się, że dochody budżetu państwa z tego tytułu spadną o 61 tys. zł. Dotychczasowe średnie dochody państwa z tego tytułu wyniosły 1 084 tys. zł. Prognozuje się, że dochody po zmianie wysokości opłat wyniosą 1 023 tys. zł. W kolejnych latach założono jednoprocentowy wzrost liczby zgłoszeń wzorów użytkowych, w tym założono dalszy wzrost zgłoszeń dokonywanych w postaci elektronicznej (o 5%). Przyjęto również, że liczba praw utrzymywanych w mocy będzie wzrastać o ok. 1,5% każdego roku;

5) wzory przemysłowe – projekt ustawy wprowadza jedną opłatę za zgłoszenie w miejsce obecnie obowiązujących kilku następujących opłat: opłata za zgłoszenie, opłata za pierwszy okres ochrony obejmujący 1. do 5. roku ochrony oraz opłata za publikację o udzielonym prawie.

Założono, że nowa opłata za zgłoszenie wzoru przemysłowego zostanie obniżona o 52 % dla zgłoszeń dokonanych w postaci papierowej i o 71 % dla zgłoszeń dokonanych w postaci elektronicznej. Projekt zakłada także zmniejszenie wysokości opłat za czwarty i piąty okres ochrony. Założono, że liczba zgłoszeń pozostanie na podobnym poziomie, ale z uwagi na zmiany w wysokości opłat szacuje się, że dochody zmniejszą się o około 388 tys. zł. W kolejnych latach założono 1% wzrost zgłoszeń wzorów przemysłowych, w tym założono dalszy wzrost zgłoszeń dokonywanych w postaci elektronicznej (o 5%). Przyjęto również, że liczba praw utrzymywanych w mocy będzie wzrastać o około 1,5% każdego roku.

W 2025 r. wpłynęło 811 zgłoszeń wzorów przemysłowych, z czego 127 w postaci papierowej oraz 684 – w postaci elektronicznej. Dotychczasowe średnie dochody z tego tytułu wynosiły ok. 818 tys. zł. Szacuje się, że po zmianie wysokości opłat dochody wyniosą 430 tys. zł rocznie;

6) znaki towarowe – projekt wprowadza jedną opłatę za zgłoszenie w miejsce obecnie obowiązujących kilku następujących opłat: opłata za zgłoszenie, opłata za pierwszy dziesięcioletni okres ochrony oraz opłata za publikację o udzielonym prawie.

Założono, że nowa opłata za zgłoszenie znaku towarowego (w jednej klasie) zostanie obniżona o 36 % dla zgłoszeń dokonanych w postaci papierowej i o 49 % dla zgłoszeń dokonanych w postaci elektronicznej, w stosunku do sumy aktualnie uiszczanych opłat z powyżej wskazanych tytułów. Liczba zgłoszeń dokonanych w 2025 r. wynosiła 17214, w tym 2669 w postaci papierowej oraz 14545 w postaci elektronicznej.

Założono, że liczba zgłoszeń pozostanie na podobnym poziomie, ale z uwagi na zmiany w

wysokości opłat szacuje się (w szczególności opłata za pierwszy 10-letni okres ochrony nie będzie uiszczana odrębnie, tak jak jest to obecnie, ale będzie ujęta w opłacie za zgłoszenie), że dochody zmniejszą się o ok. 2 579 tys. zł. W kolejnych latach założono 1% wzrost zgłoszeń znaków towarowych, w tym założono wzrost zgłoszeń dokonywanych w postaci elektronicznej (o 5%). Przyjęto również, że liczba praw utrzymywanych w mocy będzie wzrastać o ok. 1,5% każdego roku. Dotychczasowe średnie dochody państwa z tego tytułu wynosiły ok. 30 120 tys. zł rocznie. Szacuje się, że dochody po zmianie wysokości opłat wyniosą 27 541 tys. zł;

7) dodatkowe prawo ochronne na produkty lecznicze lub środki ochrony roślin (DPO) – projekt ustawy wprowadza jedną opłatę za zgłoszenie w miejsce obecnie obowiązujących kilku następujących opłat: opłata za publikację o udzielonym dodatkowym prawie ochronnym oraz opłata od wniosku o przedłużenie obowiązywania dodatkowego prawa ochronnego dla produktów leczniczych stosowanych w pediatrii. Wysokość tych opłat ustalono na poziomie zbliżonym do aktualnie obowiązujących. Z danych statystycznych wynika, że w latach 2023–2025 wpływało rocznie około 45–55 wniosków o udzielenie DPO i od 10-15 wniosków rocznie o przedłużenie obowiązywania dodatkowego prawa ochronnego dla produktów leczniczych stosowanych w pediatrii. Z 6 tys. zł do 10 tys. zł. zwiększono opłatę za każdy rozpoczęty rok ochrony dodatkowego prawa ochronnego. Należy pamiętać, że co do zasady chronione dodatkowym prawem ochronnym są innowacyjne leki i środki ochrony roślin, dla których zakończyła się już 20 letnia ochrona patentowa, a których producenci osiągają bardzo wysokie zyski. Zwiększenie opłaty za ochronę ma na celu upewnienie się, że monopol jaki państwo polskie udziela producentom tych leków jest niezbędny.

Ponieważ corocznie pobieranych jest około 150 opłat za ochronę dodatkowych praw ochronnych, projektowana zmiana przełoży się na dodatkowy dochód w wysokości 600 tys. zł., a łączne dochody z tego tytułu po zmianie wysokości opłat wyniosą 1 545 tys. zł.

8) topografie układów scalonych – projekt ustawy wprowadza jedną opłatę za zgłoszenie w miejsce obecnie obowiązujących kilku następujących opłat: opłata za zgłoszenie, opłata za pierwszy okres ochrony obejmujący okres do 5 lat oraz opłata za publikację informacji o udzielonym prawie z rejestracji. Założono, że nowa opłata za zgłoszenie topografii zostanie obniżona o 48 lub 59%, w stosunku do sumy aktualnie uiszczanych opłat z powyżej wskazanych tytułów (w zależności od tego czy zgłoszenie jest w formie papierowej czy elektronicznej). W 2025 r. wpłynęło 8 zgłoszeń o udzielenie prawa z rejestracji topografii układu scalonego. Z danych statystycznych wynika, że od 2015 r. do grudnia 2025 r. wpłynęło łącznie mniej niż 140 takich zgłoszeń. Nie przewiduje się istotnej zmiany w wysokości dochodów do budżetu państwa z tego tytułu;

9) oznaczenia geograficzne produktów rzemieślniczych i przemysłowych – nie przewiduje się istotnej zmiany w wysokości dochodów budżetu państwa z tytułu opłat związanych z ochroną oznaczeń geograficznych produktów rzemieślniczych i przemysłowych, gdyż planowana liczba wniosków o rejestrację oznaczenia geograficznego w ciągu najbliższych 10 lat nie przekroczy 15.

Obecnie chronione jest jedno oznaczenie geograficzne. Zgodnie z obecnie obowiązującymi przepisami za zgłoszenie oznaczenia geograficznego pobierana jest opłata w wysokości 300,00 zł oraz w przypadku wydania decyzji o udzieleniu prawa z rejestracji oznaczenia geograficznego, 70,00 zł za publikację o udzielonym prawie z rejestracji i 1000,00 zł za ochronę oznaczenia geograficznego. Opłaty te stanowią dochód budżetu państwa.

Szacuje się, że liczba wniosków o rejestrację oznaczenia geograficznego w ciągu najbliższych 10 lat nie przekroczy 15, tym samym dochody budżetu państwa z tego tytułu będą nieznaczne. Z jednej strony liczba potencjalnych spraw będzie niewielka, z drugiej zaś nie planuje się pobierania opłat za zgłoszenie oznaczenia geograficznego, a opłaty za ochronę z uwagi na zmianę systemu rejestracji nie będą pobierane przez Urząd Patentowy RP. Dochody budżetu państwa będą wynikały z czynności podejmowanych przez strony np. opłata od sprzeciwu krajowego, czy wniosku o unieważnienie. Obecnie opłaty w analogicznych postępowaniach tj. wniosku o rozpatrzenie sprzeciwu wobec zgłoszenia znaku towarowego wynosi 600,00 zł.

Ponadto projekt ustawy przewiduje wprowadzenie nowych rozwiązań, tj.:

1) depozytu – jako formy przeprowadzenia dowodu na okoliczności pierwszeństwa istnienia informacji stanowiącej tajemnicę przedsiębiorstwa i na okoliczność treści (przedmiotu) tej informacji. Przewiduje się pobieranie opłaty za utrzymywanie systemu oraz potwierdzenie podpisem elektronicznym w wysokości 250 zł za 5 lat z możliwością przedłużenia. Ciągły postęp technologii informatycznych nie pozwala na wprowadzenie jednorazowej opłaty, gdyż ze względów bezpieczeństwa, narzędzie informatyczne obsługujące depozyt będzie musiało być na bieżąco uaktualniane, a tym samym uzasadnione znajduje okresowe pobieranie opłaty. Na podstawie danych statystycznych z innych urzędów, które posiadają takie narzędzie przewiduje się wpływ

wniosków w wysokości 400 rocznie co daje dochód w wysokości 100 tys. zł rocznie. Warto jednak zwrócić uwagę, że dokładne oszacowanie przewidywanej liczby wniosków jest niemożliwe, ze względu na odmienny zakres depozytu w porównaniu z innymi urzędami. Dlatego też, przyjęto ostrożną kalkulację opierającą się na danych z HIPO.

Biorąc pod uwagę konieczność odpowiedniego zabezpieczenia składanych danych, w tym zapewnienia niezaprzeczalności czasu ich złożenia i treści (przedmiotu) zawartych w nich informacji, przygotowanie systemu wraz z dokumentacją i wdrożeniem należy wycenić na około 250 tys. zł brutto. Koszty utrzymania platformy w kolejnych latach wyniosą około 20 % ceny zakupu, tj. ok. 40 tys. zł brutto rocznie;

2) IP COMBO – umożliwiające obniżenie opłaty za zgłoszenie o 30% w przypadku dokonania w okresie 3 miesięcy, zgłoszenia co najmniej trzech różnych przedmiotów własności przemysłowej. Na podstawie analizy zgłoszeń z ostatnich 5 lat określono przybliżoną liczbę 200 podmiotów, które ubiegały się o ochronę minimum trzech różnych przedmiotów własności przemysłowej. Należy jednak wziąć pod uwagę, że szczegółowe dane są trudne do oszacowania. Dla celów statystycznych można przyjąć, że średnio ok. 150–200 podmiotów może skorzystać z usługi IP COMBO w początkowych latach. Można jednak założyć, że wskutek obniżenia kosztów wzrośnie zainteresowanie takim rozwiązaniem wśród przedsiębiorców.

Na ten moment jednak trudno jest oszacować skutki finansowe, dlatego też nie zostały uwzględnione w tabeli powyżej;

3) wydłużenie terminu na wniesienie opłaty za zgłoszenie - rozwiązanie to przewiduje, że opłatę za zgłoszenie można uiścić w ciągu miesiąca po upływie terminu wyznaczonego przez Urząd w wezwaniu do jej uiszczenia. Opłata ta ulega powiększeniu o 50%. Z analizy zgłoszeń z ostatnich kilku lat wynika, że Urząd wydaje około 700-800 decyzji umarzających postępowanie z powodu niewniesienia opłaty. Można założyć, że połowa zgłaszających skorzysta z rozwiązania późniejszego wniesienia opłaty za zgłoszenie i tym samym nie zostanie dotknięta negatywnymi skutkami w postaci umorzenia postępowania.

Biorąc pod uwagę powyższe należy przyjąć, że proponowane w projekcie ustawy rozwiązania będą skutkowały większą liczbą zgłoszeń i w konsekwencji spowodują zwiększenie dochodów do budżetu państwa. Analizując wpływ zmiany wysokości opłat na wysokość dochodów osiąganych z tego tytułu przyjęto za podstawę obliczeń dochody osiągnięte w roku 2025. Założono, że kolejnych latach liczba zgłoszeń wzrośnie o 5–10% rocznie co oznacza większą liczbę wydanych decyzji o udzieleniu prawa wyłącznego, a zatem zwiększenie praw pozostających w mocy. To z kolei będzie skutkowało zwiększeniem dochodów z tytułu opłat uiszczanych za kolejne okresy ochrony.

W związku z planowaną zmianą naliczania dodatku za wieloletnią pracę ekspertów dochód budżetu państwa stanowić będą składki emerytalno-rentowe, składka zdrowotna i podatek odliczane pracownikowi z kwoty brutto. Łączne dochody z tego tytułu wyniosą w okresie 10 lat – 40 290,85 zł.

Wydatki:

Przyjęcie projektu ustawy będzie wymagało zmian w obecnych systemach informatycznych UP RP, a także wprowadzenie nowych narzędzi. Przewidywany zakres zmian będzie obejmował realizację m.in. następujących zadań:

- 1) implementacja zmian w wewnętrznych systemach UP RP, w tym m.in. w Platformie Usług Elektronicznych Urzędu Patentowego (PUEUP), w systemie EZD, w systemach dziedzinowych uwzględniając przeniesienie obsługi wszystkich praw własności przemysłowej do systemu budowanego na bazie obecnego BackOffice, przeprowadzenie prac analitycznych i przygotowanie niezbędnej dokumentacji;
- 2) aktualizacja skryptów InDesign;
- 3) aktualizacja oraz przygotowanie i udostępnienie nowych szkoleń e-learningowych, spełniających wymagania standardu WCAG wraz z tłumaczeniem migowym i transkrypcją;
- 4) implementacja platformy uwzględniającej wprowadzenie depozytu;
- 5) wprowadzenie rozwiązania pozwalającego na zapis dźwięku i obrazu z rozprawy przeprowadzanej w toku postępowania spornego.

W sumie przewidywany szacunkowy koszt ww. zmian w systemach informatycznych UP RP wyniesie 11 986 tys. zł w pierwszym roku (rok „0” w powyższej tabeli skutków finansowych), 5 300 tys. zł w kolejnym roku oraz po 1 740 tys. zł w następnych latach.

Wydatki budżetu państwa w związku z planowaną zmianą wyliczania dodatku za wieloletnią pracę wyniosą w okresie 10 lat – 153 763,87.

Powyższa kwota została wyliczona dla 188 osób z korpusu eksperckiego, w tym dla 13 aplikantów eksperckich i 6 asesorów. W roku zerowym dodatek za wieloletnią pracę będzie naliczany zgodnie z obecnymi przepisami. W kolejnych latach tj. od roku pierwszego, dodatek za wieloletnią pracę został policzony zgodnie z przepisami właściwymi dla pracowników korpusu służby cywilnej, które znajdą zastosowanie na mocy projektowanych przepisów - Ustawa o służbie cywilnej z dnia 21 listopada 2008 r. (Dz.U. z 2026 r. poz. 590). Oznacza to, że od płacy zasadniczej policzony został procent wysługi, jaki obecnie posiadają eksperci, w każdym roku o 1 % więcej, aż do osiągnięcia wartości 20%. Przy aplikantach eksperckich i asesorach przyjęto założenie, że wysługa wynosi 20%.

Wydatki budżetu, to różnica między rokiem zero, a kolejnymi latami i uwzględnia również składki emerytalno-rentowe, składkę wypadkową w wysokości 16,93 %, fundusz pracy w wysokości 2,45% i PPK w wysokości 2%. Z kolei dochody budżetu państwa to składki emerytalno-rentowe, składka zdrowotna i podatek odliczane pracownikowi z kwoty brutto wynagrodzenia.

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z r.)	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
	(dodaj/usuń)							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	<p>Wprowadzone rozwiązania wychodzą naprzeciw oczekiwaniom przedsiębiorców m.in. ze względu na uproszczenie procedur ubiegania się o ochronę praw własności przemysłowej oraz niższe koszty jej uzyskiwania i utrzymania praw wyłącznych. W wyniku wprowadzonych zmian znacznie skróci się czas rozpatrywania spraw w zakresie własności przemysłowej, w szczególności rozpatrywania zgłoszeń przedmiotów własności przemysłowej m.in. z uwagi na rezygnację z warunkowego charakteru decyzji o udzieleniu prawa wyłącznego, rozpatrywanie zgłoszeń wzorów użytkowych w związku z zastąpieniem systemu badawczego systemem rejestrowym, postępowania w sprawie sprzeciwu wobec zgłoszenia znaku towarowego m.in. dzięki możliwości wcześniejszego zakończenia terminu na ugodowe rozstrzygnięcie sporu oraz postępowania spornego przez wprowadzenie zmian proceduralnych pozwalających na koncentrację materiału dowodowego i odstąpienie od obowiązku rozpoznania spraw na rozprawie. Proponowane zmiany będą miały pozytywny wpływ na pewność obrotu gospodarczego i konkurencyjność rynkową podmiotów korzystających z systemu ochrony własności przemysłowej.</p> <p>UP RP dołączył do systemu biblioteki cyfrowej WIPO DAS w zakresie, który umożliwi elektroniczne pobieranie dokumentów pierwszeństwa przez UP RP na potrzeby toczących się postępowań, Dzięki temu zgłaszający nie muszą każdorazowo wnioskować do urzędu krajowego o wydanie takiego dokumentu, co obniża ponoszone przez nich koszty. Jednocześnie UP RP planuje zwiększenie udziału w systemie WIPO DAS w sposób umożliwiający pełniejsze wykorzystanie jego funkcjonalności tj. umieszczanie w nim dokumentów pierwszeństwa sporządzanych i wydawanych przez UP RP, co w jeszcze większym stopniu zmniejszy koszty ponoszone przez zgłaszających, m.in. poprzez zmniejszenie liczby koniecznych dokumentów pierwszeństwa. Dokument pierwszeństwa umieszczony w bibliotece cyfrowej WIPO DAS może być bowiem pobierany w ramach prowadzonych postępowań przez każdy krajowy urząd patentowy należący do tego sytemu.</p> <p>Jednocześnie wprowadzenie przejrzystej regulacji w jednym akcie prawnym obejmującym całość problematyki z zakresu własności przemysłowej zachęci przedsiębiorców do korzystania z systemu własności przemysłowej.</p>						
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							

		<p>Ponadto proponowana zmiana dotycząca obniżenia sumy dotychczasowych opłat za zgłoszenie, za pierwszy okres ochrony i publikację o udzielonym prawie, jak również obniżenie opłaty za ochronę wzorów przemysłowych oraz innych opłat uiszczanych w toku postępowania przyczyni się do podniesienia satysfakcji korzystających z krajowego systemu ochrony, co w dalszej konsekwencji może spowodować większe zainteresowanie zgłaszających ochroną przedmiotów własności przemysłowej oraz wzrost innowacyjności polskiej gospodarki.</p> <p>Założono, że nowa opłata za zgłoszenie wynalazku zostanie obniżona o 31% dla zgłoszeń dokonanych w postaci papierowej i o 46 % dla zgłoszeń dokonanych w postaci elektronicznej, w stosunku do sumy aktualnie uiszczanych opłat z powyżej wskazanych tytułów. Założono, że nowa opłata za zgłoszenie wzoru użytkowego zostanie obniżona o 43% dla zgłoszeń dokonanych w postaci papierowej i o 57% dla zgłoszeń dokonanych w postaci elektronicznej, w stosunku do sumy aktualnie uiszczanych opłat z powyżej wskazanych tytułów.</p> <p>Założono, że nowa opłata za zgłoszenie wzoru przemysłowego zostanie obniżona o 52 % dla zgłoszeń dokonanych w postaci papierowej i o 71 % dla zgłoszeń dokonanych w postaci elektronicznej. Projekt zakłada także zmniejszenie wysokości opłat za czwarty i piąty okres ochrony. Założono, że nowa opłata za zgłoszenie znaku towarowego (w jednej klasie) zostanie obniżona o 36 % dla zgłoszeń dokonanych w postaci papierowej i o 49 % dla zgłoszeń dokonanych w postaci elektronicznej, w stosunku do sumy aktualnie uiszczanych opłat z powyżej wskazanych tytułów.</p>
	<p>rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe, w tym osoby starsze i osoby niepełnosprawne</p>	<p>Projekt wywiera wpływ tylko na obywateli, którzy byliby potencjalnie zainteresowani zgłoszeniem któregośkolwiek z praw własności przemysłowej. Wprowadzone rozwiązania zapewnią pewność prawa i obrotu, m.in. ze względu na uproszczenie procedur ubiegania się o ochronę praw własności przemysłowej, niższe koszty, nowe instytucje.</p> <p>Proponowana zmiana dotycząca obniżenia sumy dotychczasowych opłat za zgłoszenie, za pierwszy okres ochrony i publikację o udzielonym prawie, jak również obniżenie opłaty za ochronę wzorów przemysłowych oraz innych opłat uiszczanych w toku postępowania przyczyni się do podniesienia satysfakcji korzystających z krajowego systemu ochrony, co w dalszej konsekwencji może spowodować większe zainteresowanie zgłaszających ochroną przedmiotów własności przemysłowej oraz wzrost innowacyjności polskiej gospodarki.</p> <p>Założono, że nowa opłata za zgłoszenie wynalazku zostanie obniżona o 31% dla zgłoszeń dokonanych w postaci papierowej i o 46 % dla zgłoszeń dokonanych w postaci elektronicznej, w stosunku do sumy aktualnie uiszczanych opłat z powyżej wskazanych tytułów. Założono, że nowa opłata za zgłoszenie wzoru użytkowego zostanie obniżona o 43% dla zgłoszeń dokonanych w postaci papierowej i o 57% dla zgłoszeń dokonanych w postaci elektronicznej, w stosunku do sumy aktualnie uiszczanych opłat z powyżej wskazanych tytułów.</p> <p>Założono, że nowa opłata za zgłoszenie wzoru przemysłowego zostanie obniżona o 52 % dla zgłoszeń dokonanych w postaci papierowej i o 71 % dla zgłoszeń dokonanych w postaci elektronicznej. Projekt zakłada także zmniejszenie wysokości opłat za czwarty i piąty okres ochrony. Założono, że nowa opłata za zgłoszenie znaku towarowego (w jednej klasie) zostanie obniżona o 36 % dla zgłoszeń dokonanych w postaci papierowej i o 49 % dla zgłoszeń dokonanych w postaci elektronicznej, w stosunku do sumy aktualnie uiszczanych opłat z powyżej wskazanych tytułów.</p>
<p>Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń</p>	<p>Dane statystyczne w zakresie liczby zgłoszeń oraz liczby chronionych wynalazków (w tym patentów europejskich), produktów leczniczych i środków ochrony roślin, wzorów użytkowych, wzorów przemysłowych i znaków towarowych zostały wyliczone w oparciu o dane posiadane przez UP RP oraz o dane przewidziane w jego budżecie. Planuje się obniżyć poszczególne opłaty za zgłoszenia w granicach 36%–71%, co będzie korzystne dla zgłaszających. Jednak dokładne oszacowanie zysków przedsiębiorców z tytułu wprowadzonych zmian nie jest możliwe, ponieważ brak jest badań i danych dotyczących zysków z komercjalizacji wynalazków. Dlatego skutki w ujęciu pieniężnym nie zostały wykazane bezpośrednio w tabeli powyżej, a w ujęciu opisowym.</p>	

	Projektowane zmiany, szczególnie w zakresie opłat za zgłoszenia przełożą się na wzrost liczby zgłoszeń, tym samym należy zakładać większą liczbę chronionych praw wyłącznych, co z kolei przełoży się na większą liczbę skomercjalizowanych wynalazków. Korzyści ekonomiczne, czerpane z innowacyjnych rozwiązań, na które zostały udzielone prawa ochronne, w pełni pokrywają koszty związane z uzyskaniem i utrzymaniem ochrony. Ponadto w sytuacji, gdy dane rozwiązanie nie przynosi oczekiwanych przez uprawnionego z tego prawa korzyści ekonomicznych, możliwe jest podjęcie decyzji o niewnoszeniu opłaty za kolejny okres ochrony, na skutek czego prawo ochronne wygasa.
--	--

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).

tak
 nie
 nie dotyczy

zmniejszenie liczby dokumentów
 zmniejszenie liczby procedur
 skrócenie czasu na załatwienie sprawy
 inne:

zwiększenie liczby dokumentów
 zwiększenie liczby procedur
 wydłużenie czasu na załatwienie sprawy
 inne:

Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczności.

tak
 nie
 nie dotyczy

Komentarz:

- 1) skrócenie czasu rozpatrywania następujących zgłoszeń praw własności przemysłowej:
 - a) znaki towarowe – skrócenie czasu załatwienia sprawy o około 1,5 miesiąca,
 - b) wzory przemysłowe – skrócenie czasu załatwienia sprawy o około 1 miesiąc,
 - c) wzory użytkowe – skrócenie czasu załatwienia sprawy o około 12 miesięcy,
 - d) wynalazki – skrócenie czasu na sporządzenie opinii wstępnej oraz raport z poszukiwań w stanie techniki o około 3 miesiące;
- 2) skrócenie czasu trwania postępowania spornego w związku z rezygnacją obowiązkowego rozpatrywania spraw na rozprawie;
- 3) skrócenie czasu trwania postępowania sprzeciwowego m.in. w związku z rezygnacją z dotychczasowego obligatoryjnego 2-miesięcznego okresu ugodowego dla stron w toku postępowania w sprawie sprzeciwu (oświadczenie strony o odstąpieniu od ugodowego rozstrzygnięcia sporu będzie równoznaczne z upływem terminu),;
- 4) wprowadzane zmiany przyczynią się do zmniejszenia liczby wydawanych dokumentów w związku z odformalizowaniem większości postępowań przed UP RP, m.in. przez brak konieczności wydawania decyzji o wygaśnięciu decyzji warunkowej, ograniczenie liczby potwierdzeń dokonania opłaty oraz zwiększenie liczby spraw prowadzonych w formie elektronicznej;
- 5) projektowana ustawa uprości również procedurę uzyskania prawa wyłącznego na wzór użytkowy. Projektowane zmiany mają na celu również uproszczenie i odformalizowanie niektórych postępowań;
- 6) projektowana zmiana wymusi modernizację obecnych systemów informatycznych UP RP oraz wprowadzenie/zakup nowych narzędzi IT.

9. Wpływ na rynek pracy

Przyjęcie zmian zaproponowanych w projekcie ustawy będzie miało wpływ na rozwój rynków regionalnych dzięki ochronie oznaczeń geograficznych produktów rzemieślniczych i przemysłowych. Większa rozpoznawalność produktu i regionu przynosi korzyści nie tylko producentom, ale również branżom pokrewnym, takim jak turystyka. Przekłada się to bezpośrednio i pośrednio na lokalne rynki pracy, możliwość pobierania większych opłat za chronione produkty, a także większy prestiż tych regionów w kraju i za granicą.

Zwiększenie liczby zgłoszeń przedmiotów własności przemysłowej może również skutkować zwiększoną aktywnością zawodowych pełnomocników tj. adwokatów, radców prawnych i rzeczników patentowych.

10. Wpływ na pozostałe obszary

środowisko naturalne
 sytuacja i rozwój regionalny
 sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe

demografia
 mienie państwowe
 inne:

informatyzacja
 zdrowie

Omówienie wpływu	<ul style="list-style-type: none"> • Rozwój regionalny – zmieniona regulacja w zakresie oznaczeń geograficznych produktów rzemieślniczych i przemysłowych może przyczynić się do zwiększenia liczby tych praw, a tym samym do rozwoju regionu, w którym występuje dany produkt oraz podniesienie prestiżu zarówno w kraju, jak i za granicą; • Informatyzacja – zmiana i aktualizacja obecnych systemów informatycznych oraz wprowadzenie nowych narzędzi pozwoli na łatwiejszy dostęp do aktualnych danych oraz nowych usług oferowanych przez UP RP.
------------------	--

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Przewiduje się, że projektowane przepisy wejdą w życie w terminie 12 miesięcy od dnia ich ogłoszenia, z wyjątkiem przepisów dotyczących wzorów przemysłowych, które wejdą w życie z dniem 9 grudnia 2027 r.

Przyjęto, że w 2027 r. będzie dokonywane dostosowanie działalności UP RP do nowych regulacji, zgodnie z wydatkami określonymi w pkt 6 OSR, natomiast 2028 r., to będzie pierwszy rok kalendarzowy obowiązywania wprowadzanych rozwiązań.

Nowy akt prawny wymaga wydania nowych aktów wykonawczych regulujących następujące kwestie:

- 1) rozporządzenie w sprawie wzoru dowodów pierwszeństwa wydawanych przez Urząd Patentowy;
- 2) rozporządzenie w sprawie dokonywania i rozpatrywania zgłoszeń wynalazków;
- 3) rozporządzenie w sprawie wynalazków dotyczących obronności lub bezpieczeństwa państwa;
- 4) rozporządzenie w sprawie składania i rozpatrywania wniosków o udzielenie dodatkowego prawa ochronnego dla produktów leczniczych i środków ochrony roślin;
- 5) rozporządzenie w sprawie wzorów użytkowych dotyczących obronności lub bezpieczeństwa państwa;
- 6) rozporządzenie w sprawie dokonywania i rozpatrywania zgłoszeń wzorów użytkowych;
- 7) rozporządzenie w sprawie dokonywania i rozpatrywania zgłoszeń topografii układów scalonych;
- 8) rozporządzenie w sprawie dokonywania i rozpatrywania zgłoszeń wzorów przemysłowych;
- 9) rozporządzenie w sprawie dokonywania i rozpatrywania zgłoszeń znaków towarowych;
- 10) rozporządzenie w sprawie opłat związanych z ochroną wynalazków, produktów leczniczych, środków ochrony roślin, wzorów użytkowych, wzorów przemysłowych, znaków towarowych, oznaczeń geograficznych produktów rzemieślniczych i przemysłowych, topografii układów scalonych oraz opłat kancelaryjnych;
- 11) rozporządzenie w sprawie wzorów dokumentów patentowych, dodatkowych świadectw ochronnych, świadectw ochronnych, świadectw rejestracji wydawanych przez Urząd Patentowy;
- 12) rozporządzenie w sprawie rejestrów prowadzonych przez Urząd Patentowy;
- 13) rozporządzenie w sprawie prowadzenia depozytu;
- 14) rozporządzenie w sprawie zasad i trybu naboru na aplikację;
- 15) rozporządzenie w sprawie zakresu i trybu odbywania aplikacji i asesury;
- 16) rozporządzenie w sprawie mnożników stosowanych do ustalenia wysokości wynagrodzenia ekspertów, asesorów i aplikantów;
- 17) rozporządzenie w sprawie przeprowadzania ocen okresowych ekspertów;
- 18) rozporządzenie w sprawie prowadzenia postępowania wyjaśniającego i postępowania dyscyplinarnego.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Przewidziana ewaluacja projektu ex-post nastąpi po 3 latach od wejścia w życie projektowanej ustawy przy zastosowaniu następujących mierników:

- 1) udział procentowy zgłoszeń elektronicznych w ogólnej liczbie zgłoszeń – przewidywany wzrost w stosunku do lat ubiegłych;
- 2) średni czas rozpatrywania zgłoszeń wzorów użytkowych – przewidywane skrócenie w stosunku do lat ubiegłych;
- 3) średni czas rozpatrywania zgłoszeń znaków towarowych – przewidywane skrócenie w stosunku do lat ubiegłych;
- 4) średni czas do wydania decyzji w postępowaniu spornym;
- 5) łączna liczba zgłoszeń wynalazków, wzorów użytkowych, znaków towarowych i wzorów przemysłowych – przewidywany wzrost w stosunku do lat ubiegłych;
- 6) liczba wniosków składanych do depozytu.

Ewaluacja nastąpi w postaci przygotowania OSR ex-post.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

Brak załączników.

